

بسمه تعالی

شرکت ملی گاز ایران
بهداشت، ایمنی و محیط زیست

دستورالعمل HSE پیمانکاران

کد دستورالعمل: HSE-IN-102(0)-89

شماره: ۰۳ - ۱۱۸ - ۸۹

بهداشت، ایمنی و محیط زیست
HSE

دستورالعمل HSE پیمانکاران

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۳	مقدمه
۴	۱- اهداف
۴	۲- دامنه کاربرد
۴	۳- تعاریف
۵	۴- وظایف و مسئولیت ها
۵	۴-۱- آشنایی با الزامات HSE پیمانکاران شرکت ملی گاز ایران
۶	۴-۲- اهم وظایف
۶	۴-۳- خط مشی، مدیریت و کنترل
۷	۴-۳-۱- زیر ساخت ها / تخصیص منابع
۷	۴-۳-۲- پیمانکاران فرعی
۷	۴-۳-۳- ارتباطات
۸	۴-۳-۴- مدیریت زمان
۸	۴-۳-۵- مدیریت تغییر
۸	۴-۳-۶- مدیریت ریسک
۸	۴-۳-۷- فرهنگ سازی HSE
۹	۴-۳-۸- بازنگری مدیریت
۱۰	۴-۳-۹- جبران خسارت
۱۰	۴-۳-۱۰- عدم رعایت مفاد دستورالعمل
۱۰	۵- ساختار سرپرستی HSE
۱۱	۶- الزامات HSE در جذب و به کارگیری افراد
۱۲	۷- شرح وظایف HSE و نقش مدیریت و عوامل پیمانکار
۱۲	۷-۱- مدیر عامل / مدیریت پیمانکاری

دستورالعمل HSE پیمانکاران

صفحه	عنوان
۱۲	۲-۷- مسئول HSE پیمانکار
۱۳	۳-۷- کارکنان پیمانکار
۱۴	۸- آموزش HSE رده های شغلی
۱۴	۹- راهکارها و راهبردی نمودن HSE
۱۵	۹-۱- برگه های اطلاعات ایمنی مواد MSDS
۱۵	۹-۲- ممیزی و بازرسی HSE
۱۶	۹-۳- طرح مدیریت واکنش در شرایط اضطراری
۱۶	۹-۴- ملاحظات HSE مجوزهای کار
۱۷	۹-۵- گزارش دهی، بررسی و تجزیه و تحلیل حوادث HSE
۱۸	۹-۶- مدیریت بهداشت
۲۰	۹-۷- مدیریت ایمنی و آتش نشانی
۲۲	۹-۸- مدیریت محیط زیست
۲۴	۱۰- قطع همکاری و پایان پیمان
۲۵	منابع
۲۶	پیوست ها
۲۷	یک) جدول تعداد نفرات HSE و تخصص های مرتبط برای HSE پیمانکاران (۱۱ صفحه)
۳۸	دو) چک لیست ارزیابی عملکرد HSE پیمانکاران (۲ صفحه)

دستورالعمل HSE پیمانکاران

مقدمه :

واگذاری بسیاری از فعالیت های شرکت ملی گاز ایران به بخش غیردولتی که مطابق سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری (مدظله العالی) می بایست انجام گیرد، HSE شرکت ملی گاز را بر آن داشت تا چگونگی نظارت خود را نسبت به مسایل بهداشت، ایمنی و محیط زیست پیمانکاران برای پاسداری از سلامت نیروها، تجهیزات و تأسیسات و محیط زیست از سوی بخش خصوصی، مستند نموده و پیمانکاران ملزم شوند تا در کنار فعالیت های خود مسایل مربوط به بهداشت، ایمنی و محیط زیست را در صدر اولویت های خود قرار دهند. لذا با بهره گیری از دیدگاه ها و پیشنهادات همکاران HSE از کلیه شرکت های فرعی و طی جلسات متعدد با نمایندگان محترم مدیریت های مختلف و همچنین همکاری و همفکری تنگاتنگ با همکاران امور تخصصی بازرگانی دستورالعمل پیش رو تهیه و تنظیم گردید.

لازم به یادآوری است از آن جایی که نماینده کارفرما علاوه بر شرح وظایف خود، در این دستورالعمل رابط مباحث و تعاملات مابین HSE کارفرما و HSE پیمانکار نیز می باشد، لذا در کلیه مسایل مربوط به HSE همچون تایید نفر HSE پیمانکار و ...، نماینده کارفرما موظف است نظرات HSE کارفرما را اخذ نموده و آن را بدون دخل و تصرف به پیمانکار منتقل نماید. بنابراین تعامل مداوم با HSE کارفرما، قبل از مداخله در موارد HSE پیمانکار از سوی نماینده کارفرما الزامی است.

نکته: کارفرما می تواند برای مسایل مربوط به HSE، نماینده جداگانه ای (علاوه بر نماینده کارفرما) به پیمانکار معرفی نماید. در این صورت کلیه وظایف مربوط به HSE که در این دستورالعمل بر عهده نماینده کارفرما قرار گرفته است، توسط **نماینده HSE کارفرما** انجام می گیرد.

دستورالعمل HSE پیمانکاران

۱- اهداف

هدف از تهیه این دستورالعمل عبارتست از:

- تعریف حداقل الزامات HSE که باید توسط پیمانکار برای کار در محیط های قراردادی رعایت گردد.
- تعیین و توسعه یک استراتژی برای مدیریت HSE پیمانکاران
- توجه همزمان به موضوعات بهداشت، ایمنی و محیط زیست در فعالیت های پیمانکاری
- تشریح مدیریت HSE در فعالیت های پیمانکاری، پروژه های اجرایی به منظور بهبود مستمر عملکرد HSE در تمام فعالیت های محوله.

۲- دامنه کاربرد

دامنه کاربرد این دستورالعمل، در شرکت ملی گاز ایران و شرکت های تابعه می باشد که دارای فعالیت های پیمانکاری بوده و با توجه به ماهیت و ریسک پذیری پروژه/انجام خدمات، ساختار سازمانی HSE کارفرما، با عنایت به پیوست یک (۱) قابل استفاده می باشد.

تذکره: این دستورالعمل مکمل آیین نامه های حفاظت و بهداشت کار، دستورالعمل ها و مستندات است که در خصوص بهداشت، ایمنی و محیط زیست توسط مراجع ذی صلاح در کشور تدوین گردیده و پیمانکار موظف است، علاوه بر این دستورالعمل، تمامی آنها را به مورد اجرا درآورد.

تذکره ۲: مناقصه گزار، مقررات و مستندات HSE مربوط به خود را (دستورالعمل ها، روش های اجرایی، راهنماها، فرم ها و ...) در تمام زمینه های بهداشتی، ایمنی و محیط زیستی که در پیمان مربوطه کاربرد دارد، ضمیمه اسناد مناقصه نموده و یا به صورت لوح فشرده (CD) در اختیار پیمانکار قرار می دهد. پیمانکار با امضاء و عودت اسناد مناقصه، التزام خود را به رعایت آنها اعلام می نماید.

۳- تعاریف

- **کارفرما:** هر یک از شرکت ها/ مناطق/ طرح ها/ مدیریت ها و کلیه زیر مجموعه های شرکت ملی گاز ایران موضوع این دستورالعمل که تمام یا قسمتی از فعالیت های خود را جهت انجام به غیر واگذار نمایند.

• **پیمانکار:** کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی یا دولتی خارج از مجموعه وزارت نفت که از طرف شرکت ها/ مناطق/ طرح ها/ مدیریت ها و کلیه زیر مجموعه های شرکت ملی گاز ایران به منظور انجام برخی فعالیت های موضوع این دستورالعمل به کار گرفته می شوند. در این دستورالعمل منظور از پیمانکار، پیمانکار اصلی است مگر آن که به پیمانکار فرعی اشاره شده باشد.

دستورالعمل HSE پیمانکاران

- **پیمانکار فرعی:** کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی یا دولتی خارج از مجموعه وزارت نفت که از طرف پیمانکار اصلی به منظور انجام برخی فعالیت های موضوع این دستورالعمل به کار گرفته می شوند.
- **نماینده کارفرما:** شخصی است اعم از حقیقی یا حقوقی که به منظور نظارت بر حسن اجرای عملیات/ خدمات موضوع پیمان از طرف کارفرما تعیین و معرفی می گردد و مسئولیت نظارت مسایل مربوط به HSE پیمانکار را (بر اساس نظرات HSE کارفرما) به عهده دارد.

۴- وظایف و مسئولیت ها

۴-۱- آشنایی با الزامات HSE پیمانکاران شرکت ملی گاز ایران

پیمانکار باید ضمن مطالعه کامل این دستورالعمل:

- آشنایی و شناخت لازم نسبت به محل اجرای پروژه و فعالیت های مرتبط با تعهدات خود را داشته باشد.
- از عملیات مربوط به خود، کارفرما و سایر پیمانکارانی که در محدوده عملیاتی مجاور و همچنین خطرانی که ممکن است در حین انجام کار و یا خدماتی که با آنها روبرو شود، آگاه گردد.
- طبق الزامات و شرایط پیمان تابع نظرات کارفرما بوده و ضمن همکاری کامل چنانچه در محل خطرانی مشاهده گردد پیمانکار باید متناسباً شیوه ی عملیات خود را تغییر دهد.
- اطلاعات لازم در مورد دستگاه ها و مواد مورد نیاز و خطرات مربوط به عملیات موضوع قرارداد را از قبل کسب نماید.

نقطه نظرات، پیشنهادات و دستورات بهداشت، ایمنی و محیط زیست کارفرما را در طول اجرای پیمان مد نظر قرار داده و رعایت کامل آنها را عیناً به پیمانکار فرعی خود (در صورت وجود) منتقل نموده و بر رعایت کامل آنها توسط پیمانکاران فرعی نظارت نمایند.

- بازرسی ها و ممیزی های انجام شده در مورد عملکرد HSE پیمانکاران (توسط نماینده کارفرما، HSE کارفرما) و مطابق پیوست شماره دو (۲) (چک لیست ارزیابی عملکرد HSE پیمانکاران) مورد ارزیابی قرار گرفته تا در همکاری های بعدی مورد توجه قرار گیرد.

تذکره ۱: لیست حداقل ارقام و فعالیت های مورد نیاز جهت رعایت تعهدات HSE و اجرای این دستورالعمل در هنگام مناقصه/استعلام بها تعیین و ضمیمه اسناد مناقصه قرار می گیرد.

تذکره ۲: در صورتی که پیمانکار به هر نحوی از انجام اقدامات و فعالیت های لازم جهت رعایت مقررات HSE همچون فراهم نمودن تجهیزات حفاظت فردی، ابزار آلات و تجهیزات مورد نیاز جهت ایمن نمودن محیط کار کوتاهی نماید، کارفرما می تواند نسبت به تامین و انجام موارد مذکور اقدام و هزینه های تمام شده را به همراه بیست و پنج درصد (۲۵٪) هزینه بالاسری از صورت وضعیت پیمانکار کسر نماید و پیمانکار حق هیچ گونه اعتراضی نخواهد داشت.

دستورالعمل HSE پیمانکاران

۳-۳-۱- زیرساخت ها/ تخصیص منابع

• پیمانکار حسب موضوع پیمان، موظف است تأسیسات و دستگاه هایی را تامین کند که طراحی و ساخت آنها بدون اشکال باشد و به طرز مناسب تعمیر و نگهداری شوند. همچنین باید با ارائه تاییدیه های لازم و یا آزمایش های کافی (در ابتدای پروژه و حین کار به صورت دوره ای و یا حسب نیاز) اطمینان حاصل نماید که عملکرد آنها به طور ایمن بوده و هیچ گونه خطری، افراد، اموال و یا محیط زیست را تهدید نمی کند.

۳-۳-۲- پیمانکاران فرعی

• عملکرد و پرسنل پیمانکاران فرعی به منزله عملکرد و پرسنل پیمانکار محسوب شده و کلیه ضوابط این دستورالعمل برای آنها نیز جاری بوده و لذا در این خصوص پیمانکار مسئول پاسخگویی در مورد عملکردهای HSE تمامی پیمانکاران فرعی خود است.

۳-۳-۳- ارتباطات

برای موثر واقع شدن برنامه های HSE پیمانکار، تعامل پیمانکار و کارفرما در زمینه های بهداشت، ایمنی و محیط زیست ضروری است. از آنجا که ممکن است در مراحل قبل از ارائه پیشنهاد شرایط خاص بهداشت، ایمنی و محیط زیست، به خوبی شناسایی و در رابطه با آنها بحث نشده باشد، لذا به منظور اجرای کامل و موثر HSE، ضرورت ارتباطات، حسب موضوع، در قالب جلسات HSE، تبیین قوانین، تدوین دستورالعمل ها، طبق دسته بندی با عناوین ذیل به منظور پیشرفت کار ضروری است. هماهنگی در این خصوص به عهده پیمانکار می باشد و پیمانکار موظف است مراتب را کتباً به نماینده کارفرما اعلام نماید:

- جلسات آغاز کار / TOOL BOX MEETINGS / جلسات ارزیابی ریسک

جلسات ارزیابی ریسک باید توسط پیمانکار قبل از آغاز به کار (هم زمان با تجهیز محل کار/ فعالیت) و یا هر زمان (حسب ضرورت) برگزار گردد. جلسات کنترل نتایج ارزیابی ریسک پس از شروع عملیات اجرایی و همچنین در هر زمان که ضرورت دارد (حداکثر ۳ ماه یک بار)، برقرار شود. این جلسات به منظور بازنگری در سیستم مدیریت و کنترل ریسک های HSE پروژه، شناسایی ریسک های جدید HSE، از سوابق و از شرح برنامه های سه ماهه آتی و تعیین راه کارهای کنترلی این خطرات، تشکیل می شود.

- جلسات دوره ای مسئول/ بازرسین HSE پیمانکار و نماینده کارفرما (روزانه/ هفتگی/ ماهانه) لازم است جلسات بازرسین HSE پیمانکار و نماینده کارفرما به طور دوره ای برگزار شده و نتایج این جلسات به صورت جامع و مکتوب به نماینده کارفرما ارائه شود. بدیهی است بازرسی HSE پیمانکار بر اساس چک لیست های مدون که قبلاً از سوی HSE پیمانکار تهیه و به تایید نماینده کارفرما رسیده انجام می شود. موارد حائز اهمیت که به صورت معمول در این جلسات مورد بحث و بررسی قرار می گیرد عبارتست از:

دستورالعمل HSE پیمانکاران

◀ گزارش حوادث

◀ فعالیت های در دست انجام در سایت

◀ آموزش های HSE انجام شده قبلی و برنامه ریزی شده جاری.

◀ ممیزی های HSE و نتایج حاصله

◀ مباحث عمومی

- جلسات گزارش دهی و تجزیه و تحلیل حوادث و شبه حوادث

- برای مواردی که در این دستورالعمل به آن اشاره نشده است بنا به تشخیص و صلاحدید نماینده کارفرما، توسط پیمانکار، جلسات مربوطه تشکیل می گردد.

۴-۳-۴- مدیریت زمان

- محدودیت های زمانی و تسریع در انجام پروژه نباید منجر به عدم رعایت الزامات HSE و نتیجتاً موجب اثرات نامطلوب بر عملکرد آن در کلیه مراحل پیمان گردد.

۴-۳-۵- مدیریت تغییر

- با تغییر شرایط پیمان که مسائل HSE تحت تأثیر قرار می گیرد می بایست تدابیر جدید HSE متناسب با تغییرات و پس از تأیید نماینده کارفرما توسط پیمانکار اعمال شود.
- هرگونه تغییر در شرایط اجرایی کار (منجمله نیروی انسانی، تجهیزات، فرایندها و رویه ها) باید به اطلاع و تأیید نماینده کارفرما برسد.
- مدیریت پیمانکار باید منابع لازم را در چارچوب پیمان برای مواجهه با هر نوع تغییر، به موقع فراهم نماید.

۴-۳-۶- مدیریت ریسک

- پیمانکار باید برای شناسایی خطرات، ارزیابی ریسک ها و پیش بینی اقدامات کنترلی و پیشگیرانه روش های شناخته شده و استاندارد داشته باشد.
- پیمانکار باید برای انجام اقدامات کنترلی و پیشگیرانه، منابع و امکانات مورد نیاز را فراهم نماید و آموزش های مرتبط را برای کلیه کارکنان خود و پیمانکاران فرعی فراهم نماید.
- پیمانکار باید برنامه های مدیریت ریسک خود را به صورت دوره ای (حسب نوع کار، محدوده کار، تغییرات و همچنین حسب درخواست نماینده کارفرما) مورد بازنگری قرار دهد و آخرین ویرایش آن را در اختیار نماینده کارفرما قرار دهد.

۴-۳-۷- فرهنگ سازی HSE

- پیمانکار باید با انجام برنامه های مختلف برای ارتقاء فرهنگ HSE در محیط کار تلاش کند. این برنامه ها می تواند تاکید بر انجام کار بدون حادثه، توسعه شعارهای HSE، حفظ و ارتقای سلامت کارکنان و جلوگیری از آلودگی و تخریب محیط زیست، شناسایی مخاطرات، برنامه های انگیزشی و برخوردهای انضباطی باشند.

دستورالعمل HSE پیمانکاران

• در صورت عدم رعایت مقررات HSE توسط کارکنان پیمانکار، برخوردهای انضباطی زیر به ترتیب عمل خواهد شد:

- اخطار شفاهی به پیمانکار و حسب مورد درخواست اخذ تعهد از فرد خاطی برای رعایت مقررات HSE به منظور عدم تکرار آن و موارد مشابه
- اخطار کتبی به پیمانکار و در صورت مقصر بودن فرد خاطی (به تشخیص نماینده کارفرما) درخواست جایگزین و یا جابجایی فرد خاطی (بدیهی است در صورت لزوم کارفرما از ورود فرد خاطی به داخل محوطه کارگاه یا محل عملیات جلوگیری خواهد نمود).
- اخذ هزینه ها متناسب با تخلف کارکنان خاطی و لحاظ آن به حساب بدهی پیمانکار.

۴-۳-۱- بازنگری مدیریت

- پیمانکار باید به صورت مستمر عملکرد HSE خود را مورد بازبینی و ممیزی قرار دهد. این بازنگری باید هم به صورت دوره‌ای (در فواصل زمانی معین) و هم به صورت غیردوره‌ای (در مواردی نظیر وقوع حوادث و ایجاد تغییرات در فرایند انجام کار و یا درخواست نماینده کارفرما) انجام شود.
- پیمانکار باید نتایج بازنگری‌های دوره‌ای خود را به کارفرما گزارش دهد.
- کارفرما حق دارد به صورت دوره‌ای و یا اتفاقی، عملکرد پیمانکار را مورد بازرسی و ممیزی قرار دهد. البته بدون اینکه به تعهد پیمانکار در این زمینه خللی وارد شود. انجام یا عدم انجام به موقع بازرسی و ممیزی‌های مذکور توسط کارفرما رافع تعهدات پیمانکار در این خصوص نمی باشد.
- کارفرما می تواند در هر زمان بر عملکرد پیمانکار نظارت نموده تا در هنگام عدول از حد قابل قبول، طبق مفاد پیمان منعقد شده اقدام لازم به عمل آورد.

ورودی های بازنگری

- ◀ نتایج ممیزی های HSE
- ◀ بازخوردهای دریافتی از کارفرما
- ◀ عملکرد HSE
- ◀ وضعیت اقدامات پیشگیرانه و اصلاحی
- ◀ پیگیری اقدامات مربوط به بازنگری های قبلی
- ◀ تغییرات موثر بر عملکرد HSE
- ◀ پیشنهادات بهبود عملکرد

- خروجی های بازنگری

- خروجی بازنگری مدیریت باید شامل کلیه تصمیمات و اقدامات مربوط به موارد ذیل باشد:
- ◀ بهبود عملکرد HSE پیمانکار در ارتباط با الزامات کارفرما و پیمانکار.
- ◀ شناسایی منابع، امکانات، تسهیلات و برنامه های مورد نیاز برای بهبود.

دستورالعمل HSE پیمانکاران

۳-۹- جبران خسارت

- چنانچه پیمانکار و کارکنان آن بر اثر غفلت، عدم رعایت ضوابط HSE، ایجاد شرایط ناایمن، نقص در دستگاه‌های مورد استفاده و انجام نادرست کار موجب بروز خساراتی به جان و مال کارکنان پیمانکار، کارفرما و شخص ثالث، تأسیسات و یا محیط زیست گردد، پیمانکار مسئول پرداخت جرائم و جبران خسارت وارده می‌باشد. ضمناً صرف رعایت مقررات HSE کارفرما کافی نبوده و پیمانکار بایستی از صدمات احتمالی به کارکنان خود، کارفرما، شخص ثالث و مخاطرات زیست محیطی جلوگیری نماید.

۳-۱۰- عدم رعایت مفاد دستورالعمل

پیمانکار باید در زمان شرکت در مناقصه موارد ذکر شده در این دستورالعمل را به دقت مطالعه نماید. بدیهی است در صورت عدم رعایت مفاد این دستورالعمل در زمان اجرای پروژه، کارفرما می‌تواند تا پنج درصد صورت وضعیت را از مبلغ صورت وضعیت همان دوره کسر کند.

۵- ساختار سرپرستی HSE

- پیمانکار باید قادر باشد ساختار مدیریتی و یا سرپرستی خود را توصیف کرده و نشان دهد که چگونه با برنامه کلی که به منظور تضمین بهداشت، ایمنی و محیط زیست کارکنان در نظر گرفته شده است متناسب می‌باشد.
- پیمانکار موظف است قبل از آغاز فعالیت اجرایی پروژه حسب موضوع پیمان، تعداد نماینده/ نمایندگان HSE خود را مطابق اسناد مناقصه (با توجه به پیوست ۱- جدول تعداد نفرات HSE و تخصص‌های مرتبط برای HSE پیمانکاران در شرکت ملی گاز ایران) تعیین و کتباً به کارفرما معرفی نماید. نیروهای HSE پیمانکار بایستی دارای تحصیلات تخصصی در زمینه بهداشت، ایمنی و محیط زیست و یا رشته‌های مرتبط (با توجه به شرایط احراز مطابق جدول شماره یک) و دارای تجربه کافی باشند و با تأیید کتبی نماینده کارفرما، شروع به کار نمایند. بدیهی است تأیید کتبی نماینده کارفرما فقط منوط به تأیید کتبی HSE کارفرما می‌باشد.

تذکره: پیمانکار بایستی به وسیله مستندات و مدارک کافی (مورد تأیید کارفرما) ثابت کند که افراد مسئول و ناظر بر امور بهداشت، ایمنی و محیط زیست کاملاً واجد شرایط هستند. بدیهی است تأیید کارفرما ناقض انجام تعهدات پیمانکار در این زمینه نبوده و در صورت عدم احراز صلاحیت در هر زمان و با اعلام نماینده کارفرما، پیمانکار موظف به جایگزینی افراد واجد صلاحیت می‌باشد.

- تغییر در تعداد نیروهای HSE ذکر شده در پیوست یک با توجه به موضوع پیمان و ریسک پذیری پروژه‌ها به تشخیص رئیس HSE کارفرما و تأیید بالاترین مقام خواهد بود. بدیهی است این موضوع در اسناد مناقصه و استعلام درج می‌گردد.

دستورالعمل HSE پیمانکاران

- به منظور برآورد صحیح و ارائه پیشنهاد قیمت توسط مناقصه گران، مناقصه گزاران بایستی نیاز / عدم نیاز به تعداد و تخصص های ذکر شده را به نحو شفاف در اسناد مناقصه قید نمایند.
- مسئول بازرسی HSE بایستی صرفاً در امور HSE موضوع پیمان به کارگرفته شود. پیمانکار نمی تواند از این افراد در سایر فعالیت های موضوع پیمان استفاده نماید مگر آنکه به نحو دیگری در اسناد مناقصه ذکر شده باشد.

۶- الزامات HSE در جذب و به کارگیری افراد

- پیمانکار باید در بدو به کارگیری کارکنان و قبل از اجرای فعالیت های جدید، اطمینان حاصل کند که کارکنان جذب شده براساس موارد ذیل واجد صلاحیت بوده و به کارگرفته شوند:
 - سلامت جسمی و روانی
 - مهارت های تجربی
 - دانش انجام کار
- پیمانکار موظف است قبل از به کارگیری نیروهای خود، با انجام معاینات پزشکی و مصاحبه های اختصاصی از تناسب آنها با وظایف محوله در برآوردن الزامات سیستم مدیریت HSE اطمینان حاصل کند.
- پیمانکار، موظف است صلاحیت کارکنان خود را برای انجام وظایفشان به طور مرتب مورد بازنگری و ارزیابی قرار دهد، این بررسی ها شامل شناسایی و بهینه نمودن عوامل و تجهیزات برای ارتقاء کیفی فعالیت های کارکنان و آموزش های مورد نیاز آنها جهت دستیابی به این منظور باشد.
- اقدامات لازم برای اطمینان از صلاحیت افراد، می تواند شامل موارد ذیل باشد:
 - تجزیه و تحلیل نظام مند الزامات مرتبط با وظایف.
 - معاینات دوره ای و آموزش های HSE
 - ارزیابی عملکرد افراد
 - شواهد مستند شده از صلاحیت فردی.
 - برنامه هایی برای ارزیابی دوره ای.
- تفرات معرفی شده برای مسئولیت های HSE پیمانکاران می بایستی دوره آموزش مبانی و الزامات سیستم مدیریت HSE و یا در صورت درخواست کارفرما، دوره HSE پیمانکاران را گذرانده و مدرک آن را برای شروع به کار ارائه نمایند.
- کارکنان پیمانکار، به ویژه مسئولین HSE در صورت ضرورت، از طرف HSE کارفرما مورد ممیزی قرار می گیرند تا اطمینان حاصل شود افراد برای انجام ایمن کار به اندازه کافی واجد شرایط، با تجربه و تحت کنترل می باشند.

دستورالعمل HSE پیمانکاران

۷- شرح وظایف HSE و نقش مدیریت و عوامل پیمانکار

۷-۱- مدیر عامل/ مدیریت پیمانکاری

- موظف است در صورت مشاهده موارد خاص (نظیر تکرار مداوم حوادث، بیماری های واگیردار، موارد مشکوک و ...) با انجام اقدامات مناسب نسبت به مقابله با آنها اقدام نماید و با تخصیص منابع مورد نیاز (مالی، انسانی، فیزیکی و ...) کلیه مراحل را مطابق موازین HSE تضمین نماید.
- موظف است شرایط لازم را به منظور ارائه آموزشهای HSE مورد نیاز کارکنان خود فراهم نماید.
- **تذکره:** بنا به تشخیص و موافقت نماینده کارفرما، پیمانکار می تواند از امکانات آموزشی و آموزشهای کارفرما نیز بهره مند گردد.
- متعهد است که مقررات HSE لازم را در رابطه با خدمات و کارهای مورد نظر رعایت کند. به علاوه ضروری است که عملیانش را به صورتی انجام دهد که همواره مطابق با تعهدات و وظایف مندرج در قوانین بهداشت، ایمنی و محیط زیست باشد. همچنین بایستی تابع مصوبات مراجع قانونی و یا دیگر مصوباتی باشد که در رابطه با موارد بهداشتی، ایمنی و زیست محیطی ابلاغ می شوند. در این زمینه لازم است، شرح وظایف هر یک از کارکنان پیمانکار در قبال مسائل HSE را مشخص کرده و به اطلاع وی برساند.
- موظف است نفرات HSE خود را قبل از آغاز فعالیت در پروژه وفق نمودار سازمانی HSE تأیید شده تعیین و کتباً به نماینده کارفرما معرفی نماید. صلاحیت این افراد و تعداد بازرسین HSE مورد نیاز پیمانکار باید مطابق با الزامات بند ۵ این دستورالعمل باشد.
- تحت هیچ شرایطی نباید به افراد کاری واگذار کند که برای انجام آن مطابق با مقررات HSE آموزش کافی را فرا نگرفته اند.

۷-۲- مسئول HSE پیمانکار

- پس از طی دوره های آشنائی با محیط کار و آموزش های لازم، در مدت انجام کار پیمانکاری، مسئولیت کامل کارکنان پیمانکار را از نظر آموزش و الزامات HSE بر عهده خواهد داشت.
- بایستی در کلیه جلسات هماهنگی دوره ای کارفرما و پیمانکار حضور یافته و گزارش وضعیت HSE محیط کار خود را جهت اتخاذ تصمیمات مقتضی ارائه نماید.
- مسئولیت آموزش کلیه نفرات پیمانکار را در رابطه با آموزش های لازم از قبیل رعایت مقررات HSE در ضمن کار، برنامه های مدیریت بهداشت، روش های اطفاء حریق، جنبه های زیست محیطی، برنامه مدیریت محیط زیست و اقدامات لازم در زمان اعلام وضعیت اضطراری، به عهده خواهد داشت.
- پیروی از الزامات را متناسب با ماهیت کار و بر اساس نظام نامه مربوط به خط مشی HSE

دستورالعمل HSE پیمانکاران

مصوب تضمین می‌کند. این الزامات شامل استفاده اجباری از تجهیزات حفاظت فردی (کلاه ایمنی، کفش ایمنی [پنجه فولادی]، لباس کار مناسب، دستکش و همچنین وسایل حفاظتی مناسب برای چشم و گوش) می‌باشد. در ضمن باید تجهیزات حفاظت فردی ویژه (نظیر لباسهای ضد آتش برای افرادی که با هیدروکربن‌ها سر و کار دارند) برای مشاغل خاص فراهم گردد.

یادآوری: لوازم حفاظت فردی بایستی به تایید نماینده کارفرما برسد.

- بایستی روزانه رونوشت گزارش عملکرد خود را به نماینده کارفرما تحویل نماید.
- بایستی هماهنگی و همکاری لازم و تنگاتنگ با نماینده کارفرما را در صورت اعلام وضعیت اضطراری در کارگاه به عمل آورند.
- بایستی کلیه شئون اخلاقی را هنگام برخورد و تذکرات لازم به کارکنان پیمانکار رعایت نموده و در صورت مشاهده هرگونه شرایط یا اعمال غیر بهداشتی، نا ایمن، مخاطره آمیز برای محیط زیست و مغایر با مقررات HSE مراتب را سریعاً به نماینده کارفرما منعکس نماید.
- نمونه‌هایی از اتفاقاتی که حسب موضوع پیمان، باید به نماینده کارفرما گزارش شود عبارت است از:
 - هرگونه آلودگی و تخریب زیست محیطی ناشی از فعالیت (به صورت مستقیم یا غیر مستقیم) و حتی ریزش مواد به بیرون از مرزهای محدوده فعالیت
 - هرگونه آسیب زیست محیطی به ساکنان و همسایگان سایت
 - هرگونه مسمومیت افراد
 - هرگونه بیماری مکرر افراد
- بایستی در صورت بروز آتش سوزی و یا حوادث مهم (بهداشتی، ایمنی و محیط زیستی)، حداکثر تا سه ساعت، مراجع ذیربط (مندرج در دستورالعمل ارسال فوری گزارشات آتش سوزی ها و حوادث مهم بهداشتی، ایمنی و محیط زیست) و نماینده کارفرما را مطلع نماید.
- بایستی در صورت وقوع هر نوع حادثه برای کارکنان پیمانکار یا حادثه ای که دارای تبعات مخاطره آمیز برای محیط زیست باشد، سریعاً نسبت به تهیه گزارش کامل حادثه و ارسال آن به HSE کارفرما و نماینده کارفرما اقدام نماید.
- موظف می‌باشند تا در صورت مشاهده هرگونه اقدام نایمن که امکان بروز حادثه ناتوان کننده در آن بوده و یا عملیاتی که دارای مخاطرات زیست محیطی باشد و تذکرات و تمهیدات معمول در مرتفع کردن آن کارساز نباشد پس از متوقف کردن کار، بلافاصله مراتب را به نماینده کارفرما کتباً اعلام نماید.
- موظف است نسبت به گردآوری اطلاعات و آمار مرتبط با عملکرد HSE، تکمیل پرسشنامه ها و سایر موارد درخواستی کارفرما درخصوص HSE اقدام نماید.

۳-۷- کارکنان پیمانکار

- کارکنان پیمانکار موظف به رعایت کلیه مقررات HSE در محیط پیمانکاری (تعریف شده از سوی نماینده کارفرما) هستند.
- کارکنان پیمانکار موظفند در صورت مشاهده رفتار و شرایط مغایر با مقررات HSE در عملیات اجرایی، مراتب را به مسئول HSE پیمانکار گزارش دهند.

دستورالعمل HSE پیمانکاران

۸- آموزش HSE رده های مختلف شغلی

- پیمانکاران موظفند کلیه پرسنل تحت امر خود را در خصوص مقررات HSE و همچنین مقررات و دستورالعمل های مربوطه آموزش دهند. چنانچه امکانات لازم برای این امر را نداشته باشند می توانند با رعایت شرایط مندرج در پیمان از همکاری متخصصین کارفرما در امر آموزش استفاده نمایند، اما این امر نباید پیمانکار را از مسئولیت در تضمین آموزش HSE کارکنان خود رها سازد. بدیهی است در صورت استفاده از دوره های آموزشی کارفرما، هزینه های مربوطه که از طرف کارفرما اعلام می گردد به عهده پیمانکار می باشد.
 - آموزش ها باید حداقل حاوی اطلاعات ارزیابی خطرات بهداشتی، مقررات و آیین نامه های بهداشتی (فردی، محیط و صنعتی) و کمک های اولیه، اطلاعات ارزیابی خطرات محیط کار، مقررات و آیین نامه های ایمنی و نحوه آمادگی و مقابله با شرایط اضطراری، استفاده از سیستم های آتش نشانی، نحوه استفاده از برگه اطلاعات ایمنی مواد (MSDS) و تعهدات، قوانین و الزامات زیست محیطی مربوط به فعالیت ها، اثرات نامطلوب زیست محیطی پروژه و اطلاعاتی در مورد مدیریت مواد زائد، کنترل آلودگی آب، هوا و خاک باشد.
 - کارکنان پیمانکار باید در زمینه وظایف شغلی خود آموزش های لازم را فرا گرفته و دانش و اطلاعات لازم را در این زمینه دارا باشند. اطلاعات مذکور شامل کلیه الزامات بهداشتی، ایمنی و زیست محیطی می باشد که در حین کار ممکن است ایجاد شود.
 - کارکنان پیمانکار و یا هر شخص دیگری که از طریق پیمانکار به کار گمارده می شوند باید آموزش های لازم را مطابق با مقررات HSE کارفرما، فراگیرند. اگر در مقررات HSE کارفرما استاندارد موجود نباشد مقررات پیمانکار باید به تأیید کارفرما برسد.
 - پیمانکار موظف است آموزش HSE کارکنان پیمانکاران فرعی را انجام دهد.
 - پیمانکار باید مدارک و مستندات لازم در زمینه آموزش کارکنان خود را ارائه نماید. مدارک بایستی شامل نام افراد آموزش دیده، محتوای دوره، زمان اجرای دوره و اسامی مربیان باشد.
- یادآوری:** مدت زمان آموزش های HSE با توجه به حجم و نوع فعالیت پیمانکار باید به تأیید نماینده کارفرما برسد.

۹- راهکارها و راهبردی نمودن HSE

- پیمانکار و کارکنان ایشان (اصلی و فرعی) در حیطه فعالیت خود لازم است علاوه بر آشنایی و رعایت کلیه مقررات مربوط به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت کار، سازمان تامین اجتماعی، سازمان حفاظت محیط زیست، به دیگر مقررات ملی و همچنین استانداردهای ملی و بین المللی (NIOSH, OSHA, EPA, NFPA, ...) آشنایی داشته و نسبت به رعایت آنها اقدام نماید.
- رعایت مقررات و مستندات (دستورالعمل ها، روش های اجرایی، راهنماها، فرم ها و ...) که پس از عقد قرار داد تهیه شده و از طرف کارفرما به پیمانکار ابلاغ می گردد توسط پیمانکار الزامی می باشد.

دستورالعمل HSE پیمانکاران

تذکره ۱: هزینه های احتمالی اقدامات HSE که پس از انعقاد قرارداد که به پیمانکار ابلاغ می شود، توسط کارفرما محاسبه و پرداخت خواهد شد.

تذکره ۲: مقررات و مستندات مصوب HSE شرکت ملی گاز ایران حسب موضوع پیمان باید به عنوان حداقل الزامات مورد استفاده قرار گیرد.

تذکره ۳: کلیه فعالیت های در حال انجام در سایت به منظور اطمینان از تطابق با الزامات سیستم مدیریت HSE به صورت منظم ممیزی و بازرسی می شود.

پیمانکار موظف به ارائه روش های انجام کار (با لحاظ کردن الزامات HSE) به نحوی که خطری افراد، اموال و یا محیط زیست را تهدید نکند، به کارفرما می باشد.

۱-۹- برگه های اطلاعات ایمنی مواد MSDS

پیمانکار موظف است برای تمام مواد شیمیایی مورد استفاده در فرایندهای کاری خود برگه های اطلاعات ایمنی مواد (MSDS) را به زبان فارسی و حسب نیاز به زبان انگلیسی، به تایید نماینده کارفرما برساند و در کلیه مراحل حمل و نقل، جا به جایی و استفاده به کار برد. این برگه باید حاوی این اطلاعات باشد:

- مشخصات کلی
- خصوصیات فیزیکی و شیمیایی
- خطرات ایمنی
- خطرات بهداشتی
- خطرات زیست محیطی
- حدود مجاز
- کمک های اولیه و نحوه واکنش در شرایط اضطراری
- شرایط ایمنی آتبارش، حمل و نقل
- تعیین سطح خطر

تذکره: مجموعه MSDS مواد شیمیایی مورد استفاده در HSE شرکت ملی گاز ایران به نشانی <http://hse.nigc.ir> قابل دسترسی است. در صورت عدم وجود ماده خاص در این سایت، پیمانکار می تواند از منابع دیگر قابل دسترسی پس از تایید HSE کارفرما استفاده نماید.

۲-۹- ممیزی و بازرسی HSE

- پیمانکار باید برنامه های منظم ممیزی و بازرسی HSE به منظور حصول اطمینان از لحاظ شدن الزامات HSE در پروژه داشته باشد. این برنامه بایستی مکتوب بوده و شامل دامنه، تناوب، مسئولیت ها، نگهداری سوابق و اقدامات اصلاحی گردد.
- علاوه بر برنامه های دوره ای ممیزی، باید بازدیدهای اتفاقی از محل انجام کار به عمل آید.
- بازرسی های غیر دوره ای HSE در صورت وقوع حوادث نیز انجام شود.
- بازرسی و ممیزی به صورت رسمی و غیر رسمی توسط کارفرما در هر زمان از تاسیسات، تجهیزات و نیروی انسانی پیمانکار به عمل می آید. در صورت مشاهده موارد مغایر با HSE

دستورالعمل HSE پیمانکاران

پیمانکار موظف است مورد را به سرعت برطرف و تصحیح نماید.

- پیمانکار موظف است اسناد و مدارک مورد درخواست کارفرما را در هر زمانی تهیه و ارائه نماید.

۳-۹- طرح مدیریت واکنش در شرایط اضطراری

- پیمانکار موظف است برای تدوین یک طرح مناسب بر اساس راهنمای طرح مدیریت واکنش در شرایط اضطراری (ERP) شرکت ملی گاز ایران برای مواجهه با وضعیت های اضطراری اقدام و پس از تایید کارفرما اجرا نماید.
- **تذکره:** در جاهایی که کارفرما خود دارای طرح واکنش در شرایط اضطراری می باشد، پیمانکار موظف به تبعیت از آن می باشد.
- بنا به صلاحدید نماینده کارفرما، پیمانکار ملزم است در برنامه مانورهای عملیاتی (HSE) مرتبط با حوزه فعالیت خود شرکت کند.
- پیمانکار می بایست تجهیزات و نیروی کار لازم را جهت اجرای دستورالعمل های واکنش در شرایط اضطراری فراهم نماید. در این رابطه پیمانکار موظف است نسبت به آموزش های لازم و تمرینات کافی برای افراد خود اقدام نماید.
- نماینده کارفرما باید در مباحث مربوط به وضعیت های اضطراری مشارکت نماید به طوری که از تناسب دستورالعمل های پیمانکار با دستورالعمل های کارفرما اطمینان حاصل نماید.
- چنانچه وضعیت اضطراری دقیقاً در محل فعالیت پیمانکار رخ داده باشد، تا قبل از تهیه گزارش اولیه حادثه، نسبت به عملیات پاکسازی محل اقدامی به عمل نیاید و فقط با مجوز کتبی نماینده کارفرما می توانند اقدام لازم را به عمل آورند.
- پیمانکار موظف به پیگیری وضعیت درمان کارکنان مصدوم خود پس از انتقال به مراکز درمانی (در صورت نیاز) است.

۴-۹- ملاحظات HSE مجوزهای کار

نحوه انجام کار

- انجام هر نوع کاری توسط کارکنان پیمانکار (به عنوان مجری کار) اعم از کار گرم، سرد، حفاری و ... بایستی پس از دریافت اجازه کار بر اساس دستورالعمل صدور مجوز کار (PTW) از واحد مربوطه صورت پذیرد.
- اجازه کار دریافتی بایستی دارای امضاء مجاز مسئولین مربوطه ی کارفرما، مسئول پیمانکاری یا ناظر مربوطه باشد.
- در بدو شروع پیمان بایستی نفرات پیمانکار که دارای امضاء مجاز می باشند بر اساس دستورالعمل صدور مجوز کار جهت دریافت کارت امضای مجاز به مبادی مربوطه معرفی شود.
- کارکنان پیمانکار موظفند هنگام انجام کار از کلیه تجهیزات حفاظت فردی متناسب با نوع کار استفاده نمایند.

دستورالعمل HSE پیمانکاران

نماینده کارفرما در صورت مشاهده انجام کار بدون دریافت مجوز لازم یا عدم رعایت مقررات HSE و یا عدم استفاده از تجهیزات حفاظت فردی توسط پیمانکار، نسبت به تعطیل نمودن کار اقدام نموده و تأمین خسارات حاصله بعهده پیمانکار می باشد.

پیمانکار موظف است پس از انجام کار نسبت به پاکسازی و بهسازی محیط کار و بازگرداندن آن به حالت اولیه اقدام نماید.

استفاده از ابزار و لوازم ناقص و نا ایمن در هنگام کار ممنوع است و در صورت مشاهده از انجام کار جلوگیری بعمل خواهد آمد و ابزار و لوازم ناایمن باید بلافاصله توسط پیمانکار از محیط کار خارج شود.

چنانچه از ادامه فعالیت پیمانکار بدلیل عدم رعایت مقررات HSE جلوگیری به عمل آید، تا زمان رفع نقص و نارسایی آن فعالیت و صدور مجوز از سوی نماینده کارفرما، پیمانکار حق ادامه فعالیت مذکور را نخواهد داشت و از بابت هزینه های مرتبط با توقف کار، کارفرما هیچ گونه مسئولیتی نخواهد داشت و بعلاوه این تاخیر غیر مجاز تلقی می گردد.

در صورت بروز وضعیت اضطراری، پیمانکار موظف است مطابق با دستورالعمل و مقررات مربوطه و یا به محض اعلام مسئولین HSE یا نماینده کارفرما، نسبت به توقف کار اقدام و در صورت نیاز سریعاً افراد خود را از محوطه خارج نماید.

پیمانکار موظف است لیست فعالیت هایی که بنا به نظر کارفرما نیاز به اخذ مجوز (permit) دارد را تهیه و به نحو مناسب از جمله تابلوهای اعلانات ایمنی به کلیه کارکنان مرتبط اطلاع رسانی نماید.

۹-۵- گزارش دهی، بررسی و تجزیه و تحلیل حوادث HSE

پیمانکار ملزم به گزارش دهی شبه حوادث (near miss)، رویدادها و حوادث، طبق روش کارفرما می باشد.

پیمانکاران ملزم به اطلاع رسانی سریع در مورد تمامی حوادث بهداشتی، ایمنی و زیست محیطی حاد از قبیل: "حوادث منجر به فوت، خسارات مالی قابل توجه و یا آلودگی های زیست محیطی وسیع" مطابق دستورالعمل ثبت و ارائه گزارش حوادث مهم می باشند.

پیمانکاران اصلی ملزم به ثبت و ارائه گزارش و آمار حوادث بهداشتی، ایمنی و زیست محیطی و شبه حوادث مربوط به خود و پیمانکار فرعی مطابق با دستورالعمل گزارش حوادث به نماینده کارفرما می باشند.

پیمانکار دفتر مخصوص برای ثبت خصوصیات تمام معالجات جزئی که توسط کارکنان خود در محل کارگاه انجام می گیرد تهیه و نگهداری خواهد کرد. همچنین موظف است در صورت بروز حادثه ناتوان کننده یک نسخه از گزارش اداره بیمه را برای نماینده کارفرما ارسال داشته و نسخه دیگری را بایگانی نماید. این گزارش موارد ذیل را شامل می شود:

- شبه حوادث

دستورالعمل HSE پیمانکاران

- حوادث

- اقدامات اصلاحی

- درس های حادثه

- تمامی حوادث باید توسط نماینده HSE کارفرما بررسی شود. پیمانکار باید ضمن اطلاع رسانی در انجام این بررسی و رفع مشکلات موجود، همکاری لازم را مبذول دارد تا تمامی اعمال و شرایط نا ایمن فوراً اصلاح شوند.
- پیمانکار باید در اسرع وقت پس از تجزیه و تحلیل حوادث با هماهنگی نماینده کارفرما باید نتایج آن را به منظور پیشگیری از وقوع حوادث مشابه به صورت مقتضی در اختیار کلیه افراد قرار دهد.

۹-۶- مدیریت بهداشت

الف) بهداشت حرفه ای

- مسئولیت تمامی مراحل شناسایی، اندازه گیری، ارزیابی و کنترل عوامل زیان آور محیط کار به عهده پیمانکار می باشد. موارد مذکور را می توان براساس نوع فعالیت، فرآیند انجام کار، نوع خطر، محل انجام عملیات و ... تقسیم بندی نمود.
- پیمانکار باید برنامه ای مدون به منظور شناسایی عوامل زیان آور محیط کار (عوامل فیزیکی، شیمیایی، مکانیکی، بیولوژیکی و ارگونومیک) داشته باشد. در انجام این شناسایی باید راهنمای شناسایی مخاطرات بهداشتی ارائه شده از سوی HSE وزارت نفت به عنوان حداقل الزامات مورد استفاده قرار گیرد.
- پیمانکار موظف است علاوه بر انجام اندازه گیری های معمول آلاینده های محیط کار، نسبت به شناسایی و حذف مواردیکه دارای پتانسیل آسیب های بهداشتی هستند اقدام نماید.
- نتایج اندازه گیری آلاینده های محیط کار باید ثبت و به طور پیوسته پایش شود.
- پیمانکار باید بسته به نوع ریسک های بهداشتی شناسایی شده، نسبت به ارزیابی آنها اقدام نماید. (براساس تکنیک های مختلف و با اولویت مستندات ارسالی از سوی نماینده کارفرما)
- پیمانکار باید اقدامات کنترلی و پیشگیرانه مناسب را به منظور حذف یا کاهش ریسک های بهداشتی، و عوامل زیان آور محیط کار تدوین و اجرا نماید.
- چنانچه نتایج اندازه گیری آلاینده های محیط کار بیانگر غیر مجاز بودن میزان آلاینده ها در محیط باشد، پیمانکار باید اقدامات لازم را به منظور حذف یا کاهش آلاینده ها و ایجاد شرایط محیطی مناسب به عمل آورد.
- **تذکره:** به طور کلی حذف یا کاهش آلاینده ها در منبع و یا مسیر انتقال صورت می گیرد. علاوه بر این استفاده از تجهیزات حفاظت فردی، به منظور کاهش آثار آلاینده ها در محل دریافت، الزامی است.
- پیمانکار موظف است مطابق با ماده ۹۲ قانون کار و همچنین آئین نامه ها و مقررات ملی

دستورالعمل HSE پیمانکاران

(وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت نفت، شرکت ملی گاز و...) را در رابطه با معاینات پزشکی (اولیه و دوره ای و ...) برای کارکنان خود اجرا نموده و نتایج آن را در پرونده بهداشتی کارکنان خود نگهداری نماید.

انجام معاینات شغلی بایستی توسط مراکز بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و یا مراکز سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت (یا هزینه پیمانکار) انجام گردد.

نوع آزمایشات و زمان معاینات شغلی دوره ای با توجه به نوع عوامل زیان آور موجود در محیط کار و مطابق با نظر پزشک طب کار و کارشناس بهداشت حرفه ای تعیین می شود.

آزمایشات و معاینات اولیه (قبل از شروع به کار) و دوره ای مختص تمامی رانندگان وسایل نقلیه و سرویس های ایاب و ذهاب باید مطابق دستورالعمل های مربوطه به طور منظم انجام پذیرد. آزمایشات مربوط به مواد مخدر برای رانندگان مورد تاکید قرار می گیرد.

پیمانکار موظف است گزارش انجام معاینات شغلی کارکنان خود را با ذکر تعداد کارکنان معاینه شده و آمار مربوط به بیماری های شغلی برای هر ماه به نماینده کارفرما ارسال کند. (زمان ارسال آمار با هماهنگی نماینده کارفرما می باشد)

تذکره ۲: در موارد خاص (نظیر تکرار حوادث، غیبت ها و تأخیرهای مکرر، اختلال در روابط کار و ...) پیمانکار موظف است به منظور پیشگیری از تأثیرات نامطلوب، به بررسی عوامل روانی مذکور بپردازد.

پیمانکار می بایستی برای کارکنان خود اقدام به تهیه پرونده بهداشتی مطابق با دستورالعمل تهیه پرونده بهداشتی بنماید.

ب) بهداشت محیط

مسئولیت بهداشت (عمومی، فردی و محیط) فعالیت های پیمانکار بر عهده پیمانکار است و باید مطابق با مقررات HSE باشد.

پیمانکار باید تاسیسات بهداشتی به همراه شرایط و ضوابط مربوط به بهداشت عمومی، محیط و فردی آن را همچون آشپزخانه، محل غذاخوری، انبار مواد غذایی، حمام، توالت، دستشویی، نمازخانه، محل سکونت، رختکن، آب آشامیدنی و ... را مطابق با مقررات (دستورالعمل، روش اجرایی، راهنما، فرم و ...) HSE برای کارکنان خود فراهم نماید.

شرایط و ضوابط بهداشت مواد فردی، عمومی و محیط مربوط به اماکن و افراد در اختیار پیمانکار باید مطابق با مقررات HSE باشد.

آب آشامیدنی و مصارف بهداشتی آن باید منطبق با دستورالعمل ویژگی های آب آشامیدنی واحد بهداشت HSE باشد.

محیط کار پیمانکاران باید تمیز و مرتب بوده و پاکیزه و منظم نگهداری شود. به این منظور باید محلی برای نخیره و نگهداری تجهیزات در نظر گرفته شود. دستورالعمل ضبط و ربط در همه فرایندها، اعمال، فعالیت ها و مشاغل باید رعایت شود. ضبط و ربط برای این فرایندها یک

دستورالعمل HSE پیمانکاران

بخش جانبی نبوده بلکه بخش تکمیل کننده آنها است. به عنوان بخشی از کار، مواد زائد و زباله‌ها باید از منطقه فعالیت، به صورت مرتب و مستمر جمع آوری شود.

ج) کمک های اولیه

پیمانکار موظف است مرکزی را برای استفاده فوری بیماران یا کارگران آسیب دیده تحت نظر یک یا چند پزشک و پزشکیار (بسته به تعداد کارکنان و به تشخیص نماینده کارفرما) در محل و یا نزدیک محل کار پیش بینی نماید.

پیمانکار مکلف است متناسب با تعداد کارگران و نوع خطرات کارگاه جعبه کمک های اولیه مجهز به تجهیزات و داروهای لازم تهیه و در نقاطی که دسترسی فوری به آنها برای کارگران میسر باشد نصب نماید.

- لازم است متناسب با تعداد کارگران و نوع خطرات کارگاه حداقل دو نفر از کارکنان پیمانکار آموزش کمک های اولیه را برای عکس العمل سریع در هنگام وقوع حادثه گذرانده باشند و به نماینده کارفرما معرفی گردد.
- مسئول HSE پیمانکار موظف است به محض ابتلاء یکی از کارگران به امراض واگیردار مراتب را به نماینده کارفرما گزارش دهد.
- محل استقرار خدمات پزشکی باید برای کلیه کارکنان شناخته شده باشد.

توضیح: در مسایل مربوط به مدیریت بهداشت، جریمه های احتمالی از طرف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دیگر متولیان بهداشتی کشور ناشی از فعل یا ترک فعل کارکنان پیمانکار به عهده پیمانکار خواهد بود.

۷-۹- مدیریت ایمنی و آتش نشانی

- پیمانکار باید نسبت به شناسایی، ارزیابی و کنترل ریسک های ایمنی انواع خطرات محیط کار خود اقدام کند. از جمله این خطرات عبارتند از:
 - خطرات مکانیکی / الکتریکی / حرارتی
 - خطرات ناشی از ارتفاع
 - خطرات ناشی از مواد شیمیایی و اجسام
- پیمانکار باید برای انواع خطرات شناسایی شده، تدابیری به منظور پیشگیری از وقوع حوادث محتمل اتخاذ نماید.
- پیمانکار موظف است با توجه به خطرات موجود در محیط کار نسبت به تهیه و نصب علائم هشدار دهنده مربوط اقدام نماید.
- به منظور حصول اطمینان از عملکرد مناسب تجهیزات و ماشین آلات (از نظر بهداشت، ایمنی و محیط زیست)، پیمانکار موظف است یک برنامه مدون برای زمان تعمیر و نگهداری تدوین و

دستورالعمل HSE پیمانکاران

اجرا نماید.

- برنامه تعمیر و نگهداری تجهیزات پیمانکار باید به صورت مستمر با هماهنگی نماینده کارفرما مورد بازنگری قرار گیرد.
- پیمانکار باید در برنامه های تعمیر و نگهداری تجهیزات خود، از وجود و چگونگی نحوه استفاده تجهیزات ایمنی اطمینان حاصل کند.
- پیمانکار موظف است در صورت فقدان، خرابی یا آسیب دیدگی تجهیزات ایمنی و آتش نشانی خود، نسبت به تعویض یا تعمیر آن اقدام نماید. ضمناً سریعاً می بایست فقدان تجهیزات ایمنی و آتش نشانی کارفرما را به نماینده کارفرما منعکس و درخواست رفع نقص یا تعویض تجهیزات را بنماید.
- پیمانکار موظف است بسته به نوع فعالیت، دستورالعمل های ویژه ایمنی ماشین آلات را تهیه و به مورد اجرا درآورد.

تذکره: لازم است قبل از ارسال هر گونه دستگاه به کارگاه، تمامی نواقص برطرف گردند.

- پیمانکار باید ابزار مناسب و سالم به منظور انجام فعالیت های کاری فراهم کند.
- پیمانکار باید لیست تجهیزات ضروری و تاییدیه سلامت آنها را قبل از ورود به محل کار ارائه نماید. نمونه هایی از این تجهیزات عبارتست از:

- مخازن و تجهیزات سند بلاست

- ماشین آلات بتن سازی

- بلدزر/لودر/ جرثقیل/گریدر/ Side boom

- ماشین خم کاری و وسایل نقلیه باربری

- موتور جوش (ترانس و ژنراتور) / ماشین آلات سبک و سنگین

- ماشین آلات مربوط به آزمایش هیدرواستاتیک

- استقرار هر گونه کانتینر و یا تخصیص فضا جهت کارگاه یا انبار پیمانکار منوط به اخذ مجوز از نماینده کارفرما می باشد.

قبل از شروع به کار، پیمانکار بایستی از محل کار بازدید به عمل آورده تا در صورت عدم و یا کمبود تجهیزات اطفاء حریق نسبت به تدارک تجهیزات آتش نشانی (پیش بینی شده در اسناد مناقصه) اقدام نماید. بنابراین پیمانکار مسئول تدارک تجهیزات ایمنی و آتش نشانی (از جمله خاموش کننده های دستی) در حیطه فعالیت های خود است. این تجهیزات باید به تایید نماینده کارفرما رسیده باشند.

- پیمانکار موظف است به نحوی برنامه ریزی نماید که کلیه کارکنان تحت سرپرستی او از وسائل حفاظتی تحویلی استفاده نمایند.

در صورت عدم استفاده از تجهیزات حفاظتی توسط کارکنان پیمانکار، برخوردهای انضباطی زیر به ترتیب ذیل عمل خواهد آمد:

- اخطارشغاهی به پیمانکار و درخواست اخذ تعهد از فرد خاطی برای استفاده از وسائل

دستورالعمل HSE پیمانکاران

حفاظت فردی.

- اخطار کتبی به پیمانکار و در صورت مقصر بودن فرد خاطی (با نظر نماینده کارفرما) درخواست برخورد با شخص خاطی به نحو مقتضی
- اعمال جریمه نقدی پیمانکار و کسر از صورت وضعیت پیمانکار با نظر نماینده کارفرما برای خطاهایی که فرد خاطی انجام داده است و درخواست تعویض جانشین به جای فرد خاطی.

- در صورتیکه پیمانکار در حین اجرای کار از عملیات پرتونگاری/ رادیوگرافی استفاده می کند، لازم است ضمن پیش بینی تمهیدات و ملاحظات ایمنی، طبق مقررات و آیین نامه های کشوری منجمه سازمان انرژی اتمی پیش بینی کامل تجهیزات و لوازم مورد نیاز را به عمل آورد.

۸-۹- مدیریت محیط زیست

- فعالیت های پیمانکار نباید موجب بروز آلودگی و تخریب زیست محیطی در منطقه شود.
- چنانچه بروز برخی آلودگی ها به لحاظ نوع مواد و فرایندهای تولیدی اجتناب ناپذیر باشد، پیمانکار موظف است اقدامات لازم را به منظور کاهش اثرات آلودگی انجام دهد.
- کنترل و مدیریت هرگونه آلاینده (آب، هوا، خاک) در محدوده فعالیت پیمانکار برعهده پیمانکار است. پیمانکار موظف است کلیه قوانین و استانداردهای ملی و محلی دراین خصوص را رعایت کند.
- پیمانکار باید در حوادثی که ناشی به همراه داشته و یک آلاینده (اسید، باز، هیدروکربن ها و موارد مشابه) به هوا، خاک، آب های سطحی و زیرزمینی راه می یابد، سریعاً نشستی را متوقف نموده و منطقه آلوده را پاکسازی شود و نماینده کارفرما را بلافاصله مطلع نماید.
- تمام هزینه های جمع آوری و دفع مواد آلوده و پاکسازی منطقه آلوده شده با خاک و مواد تمیز کننده و جریمه های قانونی احتمالی بر عهده پیمانکار خواهد بود.
- تخلیه هر گونه فاضلاب صنعتی و بهداشتی تصفیه شده به محیط ممنوع بوده و محل و روش دفع فاضلاب ها باید با نظارت کامل نماینده کارفرما باشد.
- پیمانکار باید حداکثر تلاش خود را برای کاهش تولید زائدات ناشی از سوخت و ساز فعالیت های بهره برداری صرف نماید. پیمانکارانی که با زائدات خطرناک یا زائدات با حجم زیاد سروکار دارند به منظور اطمینان از به کاربری روشهای دفع مناسب باید کاملاً با نماینده کارفرما هماهنگ بوده و برنامه خود را به تصویب نماینده کارفرما برسانند.
- زائدات خطرناک تولید شده توسط پیمانکار نباید همراه سایر زائدات دفع شود. پیمانکار باید روش مناسب دفع این مواد را تهیه و به تایید نماینده کارفرما برساند. همچنین هزینه دفع زائدات خطرناک بر عهده پیمانکار است.
- هر گونه دخل و تصرف در زمین های به غیر از محل های مشخص شده در نقشه های اجرایی بدون مجوز نماینده کارفرما ممنوع است.

دستورالعمل HSE پیمانکاران

پیمانکار موظف به بازسازی مناطق تخریب شده ناشی از فعالیت خود بوده و برگرداندن محیط تخریبی به وضعیت اولیه تا حد امکان میباشد و باید رضایت ذینفعان و نماینده کارفرما را در این خصوص کسب نماید.

پیمانکار ملزم به اجرای قانون مدیریت پسماند و دستورالعمل اجرایی آن در طول انجام پیمان می باشد و هزینه مترتب از اجرای ناقص یا عدم اجرای آن متوجه پیمانکار می باشد. پیمانکار باید از بدو شروع به کار براساس گزارش ارزیابی زیست محیطی پروژه و همچنین گزارش بازرسین معتمد، اقدامات لازم را جهت کاهش اثرات ناشی از اجرای پروژه بر محیط زیست منطقه به عمل آورد.

پیمانکار باید حسب مورد و نوع کار مطابق گزارش ارزیابی زیست محیطی تهیه شده و صورتجلسه مجوز زیست محیطی صادره از سازمان حفاظت محیط زیست نسبت به اقدامات لازم جهت کاهش اثرات ناشی از اجرای پروژه بر محیط زیست منطقه مطابق گزارش ارزیابی زیست محیطی اقدام نماید.

در پروژه هایی که نیاز به ارزیابی زیست محیطی دارند پیمانکار موظف است قبل از شروع عملیات اجرایی نسبت به عقد قرارداد با یکی از بازرسین معتمد سازمان حفاظت محیط زیست و بر اساس شرح خدمات ارائه شده توسط این سازمان اقدام و کلیه فعالیت های اجرایی پروژه را از بدو شروع تحت پایش بازرسین معتمد محیط زیست قرار دهد. آشنایی با نقشه و موقعیت سایت و اینکه در زمان وقوع ریزش و نشستی چه باید کرد از وظایف و مسئولیت های پیمانکار است.

در صورت کشف آثار تاریخی و باستانی در حین عملیات اجرایی، پیمانکار موظف است آثار تاریخی کشف شده را توسط حصار مناسب محصور و محافظت نمایند. پیمانکاران حق تعرض به این آثار را ندارد و اگر ناخواسته یک اثر تاریخی، تخریب شد و یا پیمانکار حدس می زند اثر جدیدی را کشف کرده است، باید کار را بلادرنگ متوقف کرده و موضوع را به نماینده کارفرما اطلاع دهد.

چنانچه فعالیت اجرایی موضوع پیمان در مجاورت اماکن عمومی، مناطق مسکونی شهرها یا روستاها انجام می شود پیمانکار موظف است با رعایت کامل مقررات HSE ضمن پیشگیری از بروز هرگونه حادثه، تمهیدات لازم را به منظور مواجهه با حوادث احتمالی در طرح اضطراری خود مورد توجه قرار دهند. این طرح باید حاوی راهنمایی هایی برای تخلیه افراد غیر مسئول و نیز امداد و نجات عمومی باشد.

کنترل ذرات و گرد و غبار ناشی از فعالیت پیمانکار برعهده وی می باشد. در مکان هایی که به علت خاکی بودن محیط کار پتانسیل ایجاد گرد و غبار وجود دارد باید برنامه آب پاشی مرتب با هماهنگی کامل نماینده کارفرما صورت گیرد.

تذکره: برای مکان هایی که هم زمان چند پیمانکار مشغول به فعالیت هستند و پتانسیل آلودگی هوا با گرد و غبار وجود دارد نماینده کارفرما برنامه آب پاشی سایت را مدیریت نموده و هزینه ها

دستورالعمل HSE پیمانکاران

- را بین پیمانکاران سرشکن خواهد کرد.
- پیمانکار باید در طرح مدیریت زیست محیطی خود، برای جمع آوری فاضلاب های بهداشتی و صنعتی خود برنامه مشخصی داشته و به اجرا درآورد.
- پیمانکار باید با مدیریت مناسب مواد شیمیایی و هیدروکربن ها، از آلودگی خاک، آب های سطحی و زیرزمینی و هوا پیشگیری نماید.

۱۰- قطع همکاری و پایان پیمان

- پیمانکار موظف است در تمام مدت انجام پروژه مقررات HSE را رعایت نماید. از این رو نحوه عملکرد HSE پیمانکار در طول انجام پروژه مورد ارزیابی HSE کارفرما قرار می گیرد.
- کارفرما عملکردهای پیمانکاران مشغول به کار را مورد بررسی قرار داده و در صورت عدم رعایت مقررات و دستورالعمل های HSE عملیات اجرایی را فوراً تا رفع تخلف متوقف خواهد نمود و هیچ گونه هزینه ای از این بابت به پیمانکار پرداخت نخواهد شد، این توقفات به عنوان تاخیر غیرمجاز تلقی می گردد و در صورت عدم رفع نواقص طبق مفاد پیمان عمل خواهد شد.
- چنانچه قطع همکاری به علت لحاظ نشدن الزامات HSE (مواردی نظیر آلودگی های شدید زیست محیطی، آمار بالای حوادث و ...) صورت پذیرد با پیمانکار مطابق قوانین در مورد همکاری های بعدی عمل می گردد.
- کلیه مواد شیمیایی مصرف نشده یا سایر مواد باقیمانده از فعالیت پیمانکار، پس از پایان عملیات اجرایی پیمان، باید از سایت جمع آوری و به نحو مطلوب ساماندهی یا دفع شود. کارفرما تحت هیچ شرایطی تعهدی درخصوص دفع مواد شیمیایی مازاد پیمانکار نخواهد داشت.
- پیمانکار موظف است پس از پایان پروژه نسبت به پاکسازی محیط زیست از بین بردن موانع ایجاد شده، برگردن چاله ها، گودال ها و کانال های حفر شده و ... اقدام نموده و شرایط محل کار را به حالت عادی بازگرداند.
- پیمانکار موظف است گزارش عملکرد HSE خود (از جمله آمار بیماری های شغلی، حوادث، خسارت ها، آسیب های فردی و زیست محیطی) را به اطلاع نماینده کارفرما برساند.
- واحد HSE کارفرما در مدت زمان پیمان اطلاعات عملکرد HSE پیمانکار را در قالب "چک لیست ارزیابی عملکرد HSE پیمانکاران" در انتهای پروژه تکمیل می نماید. این اطلاعات به عنوان معیار ارزیابی نهایی عملکرد HSE پیمانکار مورد تجزیه و تحلیل قرار می گیرد. این ارزیابی متناسباً در مراحل بعدی منجمله در قراردادهای آتی مد نظر قرار خواهد گرفت.

دستورالعمل HSE پیمانکاران

منابع:

۱. دستورالعمل HSE پیمانکاران تدوین اداره‌ی کل بهداشت، ایمنی و محیط زیست وزارت نفت
2. Health, Safety and Environmental Management System (HSE-MS), International Association of Oil & Gas Producers
3. HSE Management-Guidelines for working together in a contract environment-report NO.6.64/291 September 1999 OGP
4. "HSE- evaluation of contractor HSE" Volume HSE management System Shell Group
5. "HSE-evaluation of Contractors" NORSOK Standard (S-006), Rev.1, October 2000, www.nts.no/norsok
6. Harold E.Roland, Brian Moriarty "System Safety Engineering and management", John Wiley & Sons, USA,1900
7. Construction Safety and Environmental Management Program, The office and Environmental Health and Safety/Brown University, 2005 ed.
8. General Conditions of Contract For regular and occupational Contractors, University of Canterbury/ Health and safety manual Appendix 1
9. Safety Reference manual Contractors Insurance Group, Safety Management Division.
10. Contractor OH&S Requirement Occupational Health and safety Program, Northwood Pulp Mill.
11. Contractor Health Safety and Environment Pre -Qualification Canadian Association Petroleum, November 2001, www.capp.ca
12. Health, Safety and Environment (HSE) During Construction Norsok Standard, January 1996
13. Occupational Health & safety Assessment Series, OHSAS 18001:2007
14. Quality Management System Requirements, ISO 9001:2008
15. Environment Management System Requirements, ISO 14001:2004

دستورالعمل HSE پیمانکاران

پیوست ها

پیوست یک) جدول تعداد نفرات HSE و تخصص های مرتبط برای HSE پیمانکاران (۱۱ صفحه) از صفحه ۲۷ تا صفحه ۳۷

پیوست دو) چک لیست ارزیابی عملکرد HSE پیمانکاران (۲ صفحه) از صفحه ۳۸ تا صفحه ۳۹

دستورالعمل HSE پیمانکاران (پیوست ۱)

پیوست ۱: جدول تعداد نفرات HSE و تخصص های مرتبط برای HSE پیمانکاران (جدول اصلی)

ردیف	عنوان فعالیت / خدمات	مشاغل کارگری و کارمندی	حداقل تعداد نیروی HSE لازم برای پیمان مورد نظر	تخصص نفرات HSE
۱	خدمات باغبانی و فضای سبز	باغبان	کمتر از ۳۰ نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می باشد. کمتر از ۳۰ تا ۲۰۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۲ روز در هفته) کمتر از ۳۰ تا ۱۰۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۲ روز در هفته)	- گرایش های مختلف محیط زیست، کشاورزی
۲	خدمات نظافت ساختمان های اداری و خدمات آبدارخانه	- نظافتچی - پیشخدمت	کمتر از ۱۰ نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می باشد. توجه: این تعداد برای پیشخدمت ۵ نفر می باشد کمتر از ۱۰ تا ۱۰۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت) کمتر از ۱۰ تا ۵۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت)	- گرایش های مختلف بهداشت
۳	خدمات ایستگاه و ذهاب (تاکسیرانی، سرویس کارکنان و ...)	- راننده وسائط نقلیه سبک - خدمات اعزام خودرو - خدمات تاکسیرانی و مسافرت - خدمات رانندگی وسائط نقلیه ویژه - خدمات حمل و نقل و سرویس کاری ماشین آلات سبک و سنگین	کمتر از ۳۰ نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می باشد. کمتر از ۳۰ تا ۲۰۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت) کمتر از ۳۰ تا ۱۰۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت)	- گرایش های مختلف بهداشت - گرایش های مختلف ایمنی، مکانیک
۴	پیمان غذایی	- آشپز - مامور پذیرایی - پیشخدمت رستوران - پخش کننده غذا	کمتر از ۵ نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می باشد. کمتر از ۵ تا ۱۰۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت) کمتر از ۵ تا ۵۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت)	- گرایش های مختلف بهداشت، علوم تغذیه

دستورالعمل HSE پیمانکاران (پیوست ۱)

- تمامی رشته های مرتبط با HSE (ترجیحاً گرایش های مختلف بهداشت)	۳۰ تا نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می باشد. م: از ۳۰ تا ۲۰۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۳ روز در هفته) غ: م: از ۳۰ تا ۱۰۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۳ روز در هفته)	- نگهبان - نگهبان و راهنمای ساختمان اداره مرکزی - نگهبان ایستگاه های تقویت فشار گاز - نگهبان مراکز بهره برداری خطوط لوله - نگهبان ایستگاه های حفاظت از زنگ - نگهبان ایستگاه های شیرفلکه گاز - نگهبان کارخانه تفکیک گاز - نگهبان ایستگاه های مخابراتی، تاسیسات تقلیل فشار و تلمبه خانه آب - نگهبان درب ورودی، ساختمان های عملیاتی و حفاظت الکترونیک	۵ خدمات نگهبانی (منازل سازمانی، مجتمع های رفاهی، ادارات و ...)
- تمامی رشته های مرتبط با HSE (ترجیحاً گرایش های مختلف بهداشت)	۳۰ تا نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می باشد. م: از ۳۰ تا ۲۰۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۳ روز در هفته) غ: م: از ۳۰ تا ۱۰۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۳ روز در هفته)	- خدمات دفتری و ماشین نویسی و بایگانی	۶ خدمات پایگاه مقاومت بسیج
- تمامی رشته های مرتبط با HSE (ترجیحاً گرایش های مختلف بهداشت)	۳۰ تا نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می باشد. م: از ۳۰ تا ۲۰۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۳ روز در هفته) غ: م: از ۳۰ تا ۱۰۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۳ روز در هفته)	- اپراتور چاپ و تکثیر - خدمات دفتری و ماشین نویسی و بایگانی - خدمات ماشین نویسی - کارمند دفتری و ماشین نویس - ماشین نویس - بایگان	۷ خدمات دفتری و ماشین نویسی و بایگانی

دستورالعمل HSE پیمانکاران (پیوست ۱)

- گرایش های مختلف ایمنی، مکانیک، برق، تاسیسات، الکترونیک، عمران - رشته های بهداشت حرفه ای/ صنعتی	◀ تا ۵ نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می باشد. ◀ م: از ۵ تا ۵۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت) ◀ غ م: از ۵ تا ۲۵ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت)	- برق کار - مراقب دستگاه آب و برق و بخار - مراقب اتاق کنترل آب و برق و بخار - مکانیک لوله - مکانیک برق - مکانیک ابزار دقیق - مکانیک دستگاه های تهویه و خنک کننده - مکانیک نصب تاسیسات - تعمیرات تاسیسات و ساختمان ها - تکنیسین دستگاه های تهویه	۸ خدمات راهبری تاسیسات و سیستم های گرمایش و سرمایش و تهویه و خدمات تعمیراتی و عمومی
- گرایش های مختلف ایمنی، مکانیک، برق، تاسیسات - رشته های بهداشت حرفه ای/ صنعتی	◀ تا ۵ نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می باشد. ◀ م: از ۵ تا ۲۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (روز در هفته) ◀ غ م: از ۵ تا ۱۵ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (روز در هفته) توجه: مسئول HSE پیمانکار در زمان تعمیرات یا نصب آسانسور باید حضور تمام وقت داشته باشد.	- آسانسورچی	۹ خدمات و راهبری آسانسورها
- گرایش های مختلف ایمنی، مکانیک - رشته های بهداشت حرفه ای/ صنعتی	◀ تا ۵ نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می باشد. ◀ م: از ۵ تا ۵۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت) ◀ غ م: از ۵ تا ۲۵ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت)	- انباردار - راننده جرثقیل - خدمات تخلیه و بارگیری - خدمات عمومی انبارها - خدمات انبارداری و کنترل، طبقه بندی و ترخیص کالا	۱۰ خدمات مورد نیاز انبارها و تدارکات کالا (تخلیه، بارگیری، حمل، چیدن و جابجایی کالا در قفسه ها و ...)
- گرایش های مختلف ایمنی، مکانیک، برق، تاسیسات، عمران - رشته های بهداشت حرفه ای/ صنعتی	◀ تا ۵ نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می باشد. ◀ م: از ۵ تا ۵۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت) ◀ غ م: از ۵ تا ۲۵ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت)	- مکانیک عمومی - بناء - لوله کش ساختمان - برقکار - نجار - نقاش	۱۱ خدمات تعمیر و نگهداری ساختمان های اداری، منازل سازمانی و مجتمع های رفاهی و اجتماعی

دستورالعمل HSE پیمانکاران (پیوست ۱)

۱۲	عملیات عایق‌بندی و بنائی صنعتی و عملیات طناب‌بندی/ داربست‌بندی	مکانیک لوله کوره‌ساز طناب‌بند	۵ تا ۵ نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می باشد. م: از ۵ تا ۵۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت) غ: م: از ۵ تا ۲۵ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت)	- گرایش های مختلف ایمنی، عمران - رشته های بهداشت حرفه‌ای/ صنعتی
۱۳	خدمات تعمیرات تخصصی وسائط نقلیه سنگین، فوق سنگین، ویژه و ماشین های متحرک ساختمانی و جرثقیل	مکانیک وسائط نقلیه استادکار مکانیک وسائط نقلیه و ماشین های متحرک ساختمانی و ویژه	۵ تا ۵ نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می باشد. م: از ۵ تا ۵۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت) غ: م: از ۵ تا ۲۵ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت)	- گرایش های مختلف ایمنی، مکانیک، برق - رشته های بهداشت حرفه‌ای/ صنعتی
۱۴	خدمات سرویس وسائط نقلیه، تعمیرات عمومی وسائط نقلیه سبک (صافکاری، نقاشی، رادیاتورسازی، باطری‌سازی و ...)	سرویس‌کار وسائط نقلیه صافکار اتومبیل رادیاتورساز گریس‌کار استادکار تعمیرات عمومی وسائط نقلیه تعمیرکار عمومی وسائط نقلیه	۵ تا ۵ نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می باشد. م: از ۵ تا ۵۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت) غ: م: از ۵ تا ۲۵ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت)	- گرایش های مختلف ایمنی، مکانیک، برق - رشته های بهداشت حرفه‌ای/ صنعتی
۱۵	خدمات پوست و نامه‌رسانی	نامه‌رسان نامه‌رسان/ راننده	۳۰ تا ۳۰ نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می باشد. م: از ۳۰ تا ۲۰۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۱ روز در هفته) غ: م: از ۳۰ تا ۱۰۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۱ روز در هفته)	- تمامی رشته های مرتبط با HSE
۱۶	عملیات رنگ‌آمیزی و سندبلاست	ماسه‌زن مخازن اندودکار مخازن استادکار عملیات لایروبی	۵ تا ۵ نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می باشد. م: از ۵ تا ۵۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت) غ: م: از ۵ تا ۲۵ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت)	- رشته های بهداشت حرفه‌ای/ صنعتی - گرایش های مختلف ایمنی، مکانیک
۱۷	قوطی‌سازی و بشکه‌سازی	حلی‌ساز رنگ‌زن بشکه/ بشکه‌ساز مراقب دستگاه ظروف‌سازی	۵ تا ۵ نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می باشد. م: از ۵ تا ۵۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت) غ: م: از ۵ تا ۲۵ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت)	- رشته های بهداشت حرفه‌ای/ صنعتی - گرایش های مختلف ایمنی، مکانیک

دستورالعمل HSE پیمانکاران (پیوست ۱)

۱۸	لیتوگرافی و چاپ ورق روغن موتور	- استادکار ظهور و چاپ فیلم - کمککار ظهور و چاپ فیلم - کمککار ظهور و چاپ فیلم و عکاسی	کمتر تا ۱۰ نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می باشد. کمتر از ۱۰ تا ۱۰۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۲ روز در هفته) کمتر از ۱۰ تا ۵۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۲ روز در هفته)	- رشته های بهداشت حرفه ای/ صنعتی - گرایش های مختلف ایمنی، مکانیک
۱۹	خدمات آتش نشانی (شهرک های مسکونی و ساختمان های مرکزی)	- آتش نشان - خدمات ایمنی و آتش نشانی - خدمات آتش نشانی و رانندگی - خدمات ایمنی و آموزش	کمتر تا ۱۰ نفر نیروی پیمانکار، یک نفر از آن ها، مسئول HSE پیمانکار نیز می باشد. کمتر از ۱۰ تا ۱۰۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۲ روز در هفته) کمتر از ۱۰ تا ۵۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۲ روز در هفته) توجه: در صورت داشتن تخصص های مربوطه توسط یکی از نیروهای پیمانکار، همان شخص می تواند (صرف نظر از تعداد نیروهای پیمانکار) به عنوان مسئول HSE پیمانکار معرفی شود	- گرایش های مختلف ایمنی، آتش نشانی، مکانیک، برق، شیمی، صنایع - رشته های بهداشت حرفه ای/ صنعتی
۲۰	خدمات نگهداشت و نظافت منازل سازمانی	- رفتگر - نظافتچی - تنظیف کار فاضلاب - کمککار ساده	کمتر تا ۱۰ نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می باشد. کمتر از ۱۰ تا ۱۰۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت) کمتر از ۱۰ تا ۵۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت)	- تمامی رشته های مرتبط با HSE (ترجیحاً گرایش های مختلف بهداشت)
۲۱	خدمات تعمیرات ماشین های اداری (دستگاه های کپی، تحریر و...)	- مکانیک ماشین های اداری - تکنسین ماشین های اداری	کمتر تا ۵ نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می باشد. کمتر از ۵ تا ۳۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۱ روز در هفته) کمتر از ۵ تا ۱۵ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۱ روز در هفته) (مسئول HSE پیمانکار در زمان تعمیرات باید حضور تمام وقت داشته باشد)	- گرایش های مختلف ایمنی، مکانیک - رشته های بهداشت حرفه ای/ صنعتی
۲۲	خدمات آهک زنی در سرویس های آب و برق و بخار پالایشگاه ها	- لایروبر مخازن - ماسه زن مخازن	کمتر تا ۵ نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می باشد. کمتر از ۵ تا ۵۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت) کمتر از ۵ تا ۲۵ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت)	- گرایش های مختلف ایمنی، مکانیک، تاسیسات، برق، شیمی - رشته های بهداشت حرفه ای/ صنعتی
۲۳	خدمات تخلیه و بارگیری فرآورده های نفتی و گازی و تلمبه چلی (جایگاه عرضه)	- توزیع کننده گاز مایع - پرکننده ظروف گاز مایع - نمونه گیر - پمپ چلی - تلمبه چلی	کمتر تا ۵ نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می باشد. کمتر از ۵ تا ۵۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت) کمتر از ۵ تا ۲۵ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت)	- گرایش های مختلف ایمنی، مکانیک، تاسیسات، برق، شیمی، الکترونیک - رشته های بهداشت حرفه ای/ صنعتی

دستورالعمل HSE پیمانکاران (پیوست ۱)

۲۴	خدمات فلزکاری، تراشکاری و مکانیک عمومی	- تراشکار - فلزکار - آهنگر - لحیم‌کار - سربکار - جوشکار	◀ تا ۵ نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می باشد. ◀ م: از ۵ تا ۵۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت) ◀ غ م: از ۵ تا ۲۵ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت)	- گرایش های مختلف ایمنی، مکانیک، تاسیسات - رشته های بهداشت حرفه ای/ صنعتی
۲۵	خدمات نقشه کشی، نقشه برداری، کتابخانه فنی سرویس های نقشه کشی با سیستم AUTO CAD	- استادکار نقشه برداری - کمک کار نقشه برداری - نقشه کش - نقشه بردار	◀ تا ۱۰ نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می باشد. ◀ م: از ۱۰ تا ۱۰۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۲روز در هفته) ◀ غ م: از ۱۰ تا ۵۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۲روز در هفته)	- گرایش های مختلف ایمنی، عمران، معماری، کامپیوتر - رشته های بهداشت حرفه ای/ صنعتی
۲۶	انتشارات مشتمل بر طراحی، صفحه آرائی، چاپ و توزیع نشریات، بروشورها، کاتالوگ ها، پوسترها و ...	- حروف چین - صحاف - استادکار ماشین چاپ - اپراتور ماشین چاپ - طراح و صفحه آرا - ویراستار - کارمند خدمات پستی و چاپ و تکثیر	◀ تا ۱۰ نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می باشد. ◀ م: از ۱۰ تا ۱۰۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۲روز در هفته) ◀ غ م: از ۱۰ تا ۵۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۲روز در هفته)	- گرایش های مختلف ایمنی، مکانیک - رشته های بهداشت حرفه ای/ صنعتی
۲۷	خدمات سمعی و بصری و نمایشگاهی	- استادکار ظهور و چاپ فیلم - نمایش دهنده فیلم - فیلمبردار، عکاس، گرافیکست - رسام و خطاط - طراح و هنرکار	◀ تا ۱۰ نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می باشد. ◀ م: از ۱۰ تا ۱۰۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۱روز در هفته) ◀ غ م: از ۱۰ تا ۵۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۱روز در هفته)	- تمامی رشته های مرتبط با HSE
۲۸	خدمات کمک آموزشی مشتمل بر تهیه جزوات، پخش و تکثیر نوار و فیلم های آموزشی	- خدمات روابط عمومی	◀ تا ۱۰ نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می باشد. ◀ م: از ۱۰ تا ۱۰۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۱روز در هفته) ◀ غ م: از ۱۰ تا ۵۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۱روز در هفته)	- تمامی رشته های مرتبط با HSE
۲۹	خدمات بازرسی فنی	- خدمات بازرسی فنی - خدمات نشت یابی	◀ تا ۵ نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می باشد. ◀ م: از ۵ تا ۵۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت) ◀ غ م: از ۵ تا ۲۵ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت)	- گرایش های مختلف ایمنی، بازرسی فنی، مکانیک، شیمی

دستورالعمل HSE پیمانکاران (پیوست ۱)

۳۰	خدمات برنامه‌ریزی تامین نیرو	- تا ۱۰ نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می‌باشد. - م: از ۱۰ تا ۱۰۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۲ روز در هفته) - غ: م: از ۱۰ تا ۵۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۲ روز در هفته)	- تمامی رشته‌های مرتبط با HSE (ترجیحاً گرایش‌های مختلف بهداشت)
۳۱	خدمات نرم‌افزار وسخت‌افزار	- تا ۱۰ نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می‌باشد. - م: از ۱۰ تا ۱۰۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۲ روز در هفته) - غ: م: از ۱۰ تا ۵۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۲ روز در هفته)	- تمامی رشته‌های مرتبط با HSE - گرایش‌های مختلف مهندسی
۳۲	خدمات نوبت‌کاری بهره‌برداری	- تا ۵ نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می‌باشد. - م: از ۵ تا ۵۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت) - غ: م: از ۵ تا ۲۵ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت)	- تمامی رشته‌های مرتبط با HSE (ترجیحاً گرایش‌های مختلف ایمنی) - گرایش‌های مختلف مهندسی (ترجیحاً مکانیک، شیمی، برق)
۳۳	خدمات حلبی‌سازی، عایق‌کاری، داربست‌بندی و خدمات برق، ابزار دقیق و مکانیک	- تا ۵ نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می‌باشد. - م: از ۵ تا ۵۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت) - غ: م: از ۵ تا ۲۵ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت)	- عایق‌کار - داربست‌بند - حلبی‌ساز - کارگر نیمه ماهر
۳۴	خدمات نظارت بر فعالیت‌های جوشکاری، پوشش و ...	- تا ۵ نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می‌باشد. - م: از ۵ تا ۵۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت) - غ: م: از ۵ تا ۲۵ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت)	- گرایش‌های مختلف ایمنی، بازرسی فنی، مکانیک - رشته‌های بهداشت حرفه‌ای/صنعتی
۳۵	خدمات اپراتوری تلفن	- تا ۱۰ نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می‌باشد. - م: از ۱۰ تا ۱۰۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۲ روز در هفته) - غ: م: از ۱۰ تا ۵۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۲ روز در هفته) توجه: برای خدمات سیم‌کشی تلفن، مفصل‌بند، مکانیک تلفن و مکانیک آنتن تعداد نیروی HSE پیمانکار به قرار زیر می‌باشد: - تا ۵ نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می‌باشد. - م: از ۵ تا ۵۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت) - غ: م: از ۵ تا ۲۵ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت)	- پیام‌گیر تعمیرات مستغلات - تلفنچی - سیم‌بان تلفن - اپراتور تلفن - سیم‌کش تلفن - خدمات مفصل‌بند، مکانیک تلفن، مکانیک آنتن

دستورالعمل HSE پیمانکاران (پیوست ۱)

۳۶	خدمات کارشناسی سیستم ها و انرژی	- کارشناس سیستم ها و انرژی	◀ تا ۱۰ نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می باشد. ◀ م: از ۱۰ تا ۱۰۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۳ روز در هفته) ◀ غ: م: از ۱۰ تا ۵۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۳ روز در هفته)	- تمامی رشته های مرتبط با HSE - گرایش های مختلف مهندسی (ترجیحاً صنایع، تاسیسات، برق)
۳۷	خدمات برنامه ریزی و تهیه آمار و گزارشات		◀ تا ۱۰ نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می باشد. ◀ م: از ۱۰ تا ۱۰۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۱ روز در هفته) ◀ غ: م: از ۱۰ تا ۵۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۱ روز در هفته)	- تمامی رشته های مرتبط با HSE
۳۸	خدمات مهندسی و نظارت مکانیک، برق، ابزار دقیق وراه و ساختمان		◀ تا ۵ نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می باشد. ◀ م: از ۵ تا ۵۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت) ◀ غ: م: از ۵ تا ۲۵ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت)	- گرایش های مختلف ایمنی، مکانیک، برق، الکترونیک، عمران - رشته های بهداشت حرفه ای/ صنعتی
۳۹	خدمات آزمایشگاهی		◀ تا ۵ نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می باشد. ◀ م: از ۵ تا ۵۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت) ◀ غ: م: از ۵ تا ۲۵ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت)	- تمامی رشته های مرتبط با HSE - گرایش های مختلف شیمی
۴۰	خدمات امور کالا	- خدمات کارشناسی در امور کالا و انبار	◀ تا ۱۰ نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می باشد. ◀ م: از ۱۰ تا ۱۰۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۲ روز در هفته) ◀ غ: م: از ۱۰ تا ۵۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۲ روز در هفته)	- تمامی رشته های مرتبط با HSE
۴۱	خدمات کارشناسی در امور (GIS و PIMS)		◀ تا ۱۰ نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می باشد. ◀ م: از ۱۰ تا ۱۰۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۳ روز در هفته) ◀ غ: م: از ۱۰ تا ۵۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۳ روز در هفته)	- رشته های بهداشت حرفه ای/ صنعتی - گرایش های مختلف ایمنی، مخابرات، برق، الکترونیک، کامپیوتر
۴۲	خدمات کارشناسی در امور (PM)		◀ تا ۱۰ نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می باشد. ◀ م: از ۱۰ تا ۱۰۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۳ روز در هفته) ◀ غ: م: از ۱۰ تا ۵۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۳ روز در هفته)	- رشته های بهداشت حرفه ای/ صنعتی - گرایش های مختلف ایمنی، مخابرات، برق، الکترونیک

دستورالعمل HSE پیمانکاران (پیوست ۱)

۴۳	خدمات کارشناسی آموزش	۱۰ نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می باشد. - م: از ۱۰ تا ۱۰۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۲ روز در هفته) - غ: م: از ۱۰ تا ۵۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۲ روز در هفته)	- تمامی رشته های مرتبط با HSE - گرایش های مختلف آموزش، مدیریت
۴۴	خدمات رفاهی و ورزشی	۱۰ نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می باشد. - م: از ۱۰ تا ۱۰۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۲ روز در هفته) - غ: م: از ۱۰ تا ۵۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۲ روز در هفته)	- تمامی رشته های مرتبط با HSE - گرایش های مختلف ورزش، مدیریت
۴۵	خدمات نوبت کاری عملیات پالایش و نم زدائی	۵ تا ۵۰ نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می باشد. - م: از ۵ تا ۵۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت) - غ: م: از ۵ تا ۲۵ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت)	- خدمات نوبت کاری واحد آب و برق و بخار - خدمات نوبت کاری عملیات پالایش و نم زدائی - خدمات محوطه شیرین سازی، نم زدائی و اتاق کنترل
۴۶	خدمات مشترکین	۱۰ نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می باشد. - م: از ۱۰ تا ۱۰۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۱ روز در هفته) - غ: م: از ۱۰ تا ۵۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۱ روز در هفته)	- کنتورخوان - خدمات متقاضیان، مشترکین و اسناد رایانه ای
۴۷	خدمات بهره برداری و امداد	۵ تا ۵۰ نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می باشد. - م: از ۵ تا ۵۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت) - غ: م: از ۵ تا ۲۵ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت)	- امداد رسان
۴۸	نگهداری و تعمیرات ایستگاه ها، شبکه و انشعابات و برق و حفاظت از زنگ و نظارت بر نصب انشعابات و تجهیزات	۵ تا ۵۰ نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می باشد. - م: از ۵ تا ۵۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت) - غ: م: از ۵ تا ۲۵ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت)	- خدمات تعمیرات برق، ابزار دقیق، مکانیک لوله و حفاظت از زنگ - تکنیسین نگهداری و تعمیرات ایستگاه ها - تکنیسین نگهداری و تعمیرات شبکه و انشعابات - تکنیسین نگهداری و تعمیرات برق و حفاظت از زنگ - ناظر نصب انشعابات و تجهیزات

دستورالعمل HSE پیمانکاران (پیوست ۱)

۴۹	خدمات حسابداری در نواحی گازرسانی	- حسابداری	تا ۱۰ نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می باشد. م: از ۱۰ تا ۱۰۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۱ روز در هفته) غ: م: از ۱۰ تا ۵۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (۱ روز در هفته)	- تمامی رشته های مرتبط با HSE - رشته های علوم انسانی
۵۰	کلیه فعالیت های مربوط به ساخت و ساز (CONSTRUCTION) و پروژه های اجرایی، مهندسی و کارهای تعمیراتی شرکت ها و مناطق تابعه		تا ۵ نفر نیروی پیمانکار، نماینده پیمانکار، مسئول HSE پیمانکار نیز می باشد. م: از ۵ تا ۱۰۰ نفر نیروی پیمانکار، ۱ نفر مسئول HSE (تمام وقت) م: از ۱۰۰ نفر به بالا به ازاء هر ۲۰۰ نفر، ۱ بازرس زیر نظر مسئول HSE پیمانکار اضافه می گردد (تمام وقت) غ: م: از ۵ تا ۵۰ نفر نیروی پیمانکار در فاصله ۵۰ کیلومتری، ۱ نفر مسئول HSE (نفر اول) (تمام وقت) غ: م: از ۵۰ نفر به بالا به ازاء هر ۵۰ نفر، ۱ بازرس زیر نظر مسئول HSE پیمانکار اضافه می گردد (تمام وقت) غ: م: هر ۵۰ کیلومتر به بالا نیز تا ۵ نفر نیروی مسئول HSE همان نفر اول و در صورت بیش از ۵ نفر نیروی پیمانکار، مطابق بند قبل عمل می شود.	- تمامی رشته های مرتبط با HSE - گرایش های مختلف مهندسی (مرتبط با نوع فعالیت)
۵۱	دیگر فعالیت های قابل واگذاری		برای مشخص نمودن تعداد و تخصص نیروهای HSE مورد نیاز دیگر پیمان ها و فعالیت های قابل واگذاری به پیمانکاران و یا تغییراتی که بنا به شرایط شرکت/ منطقه/ طرح/ پروژه و ... نیاز باشد که در این جدول پیش بیاید، زیرمجموعه های شرکت ملی گاز ایران (به عنوان کارفرما) می توانند از کمیته ای که به همین منظور تشکیل می گردد استعلام نمایند. اعضای این کمیته عبارتند از روسا/ سرپرستان: ۱- HSE شرکت ملی گاز (رئیس کمیته) ۲- واحد بهداشت ۳- واحد ایمنی ۴- واحد محیط زیست ۵- واحد آموزش و ارزیابی عملکرد (دبیر کمیته)، ۶- در صورت نیاز توسط رئیس کمیته، نماینده از طرف درخواست کننده نیز دعوت می گردد.	

(م) متمرکز: پروژه های (حداکثر تا شعاع ۵۰ کیلومتری) همچون ساختمان های اداری، مراکز تأسیساتی نظیر ایستگاه های تقویت فشار، پالایشگاه ها، تأسیسات ذخیره سازی در یک منطقه

(غ م) غیرمتمرکز: پروژه های (با شعاع بیش از ۵۰ کیلومتر) همچون اجرای خطوط لوله، جاده سازی، خطوط انتقال برق، دکل های مخابراتی، یک پیمان برای نواحی مختلف گاز استانی

تذکر ۱: در صورتی که تعداد نفرات نیروهای پیمانکار در حدی است که نماینده پیمانکار مسئولیت مسائل مربوط به HSE را به عهده دارد، نماینده پیمانکار موظف است موارد مطروحه در دستورالعمل HSE پیمانکاران را کاملاً رعایت نموده و مطابق مستندات دفترچه عمل نماید. همچنین نماینده HSE کارفرما موظف است در زمان های مختلف از نحوه عملکرد پیمانکار در مورد مسایل HSE بازرسی به عمل آورد.

تذکر ۲: حداقل تحصیلات مورد نیاز فوق دیپلم می باشد.

تذکر ۳: در صورت محدود بودن تخصص های ذکر شده در جدول فوق (ستون شماره ۵)، زیرمجموعه های شرکت ملی گاز ایران (به عنوان کارفرما) می توانند از جدول صفحه بعد نیز برای تامین نفرات HSE پیمانکاران استفاده نمایند.

دستورالعمل HSE پیمانکاران (پیوست ۱)

جدول امتیاز دهی نمرات HSE مورد نیاز پیمانکاران

موضوع		حداکثر امتیاز ممکن	امتیاز مکسبه	
مدرک تحصیلی	دانشگاه های دولتی	لیسانس به بالا	مرتبط	۲۵
			نیمه مرتبط	۱۵
			غیر مرتبط	۱۰
		فوق دیپلم	مرتبط	۱۵
			نیمه مرتبط	۱۰
			غیر مرتبط	۵
	دانشگاه های غیر دولتی	لیسانس به بالا	مرتبط	۲۰
			نیمه مرتبط	۱۰
			غیر مرتبط	۵
		فوق دیپلم	مرتبط	۱۰
			نیمه مرتبط	۵
			غیر مرتبط	۰
سابقه	مرتبط (هر سال ۳ امتیاز و حداکثر تا ۱۰ سال)		۳۰	
	نیمه مرتبط (هر سال ۲ امتیاز و حداکثر تا ۱۰ سال)		۲۰	
	غیر مرتبط (هر سال ۱ امتیاز و حداکثر تا ۱۰ سال)		۱۰	
	مصاحبه تخصصی		۳۵	
گواهینامه های دوره های آموزشی		۱۰		
جمع حداکثر امتیاز		۱۰۰		

در صورت استفاده از این جدول رعایت موارد ذیل الزامی است:

۱. حداقل امتیاز قابل قبول ۶۵ می باشد.
۲. حداقل تعداد نیروی HSE لازم برای پیمان های مورد نظر در جدول اصلی تامین گردد.
۳. فقط تخصص های نامبرده شده در جدول اصلی به عنوان مدرک تحصیلی مرتبط شناخته می شود.
۴. مدارک تحصیلی نیمه مرتبط و سوابق مرتبط و نیمه مرتبط افراد می بایستی مورد وثوق رئیس HSE کارفرما باشد.
۵. مدارک مربوط به هر مورد (مدرک تحصیلی، سوابق کار، گواهینامه های دوره های آموزشی، نتایج مکتوب مصاحبه تخصصی) به صورت مستند وجود داشته باشد.

دستورالعمل HSE پیمانکاران (پیوست ۲)

پیوست ۲: چک لیست ارزیابی عملکرد HSE پیمانکاران

اطلاعات عمومی						
نام کارفرما (شرکت / منطقه / ناحیه / ...)		نام شرکت پیمانکاری				
تاریخ شروع پیمان:	تاریخ خاتمه پیمان:	نوع پیمان:				
موضوع فعالیت (خلاصه):						
نام نماینده کارفرما:		نام مسئول HSE پیمانکار:				
نام نماینده HSE کارفرما:		آدرس و شماره تلفن پیمانکار:				
تعداد بازدید HSE در ماه:						
اطلاعات آماری						
تعداد حوادث:	تعداد افراد فوتی:	تعداد افراد از کار افتاده:	تعداد آزمایش مثبت مواد مخدر:			
تعداد اخطار کتبی:	تعداد اخطار شفاهی:	میزان اعمال جریمه برای مشکلات HSE از سوی مراجع قانونی:				
تفر روز کاری پیمانکار:	تفر روز کاری از دست رفته:	آیا توقف عملیات اجرایی به علت عدم رعایت مقررات HSE داشته است؟				
مبلغ پیمان (ریال): هزینه HSE پیمان (ریال):						
جدول ارزیابی						
ردیف	شرح شاخص های ارزیابی	عملکرد				
		خیلی ضعیف	ضعیف	متوسط	خوب	خیلی خوب
		۱۵٪	۲۵٪	۳۵٪	۴۵٪	۱۰۰٪
		۰ امتیاز	۱ امتیاز	۲ امتیاز	۳ امتیاز	۴ امتیاز
۱	چگونگی پیروی از خط مشی HSE					
۲	چگونگی اجرای طرح های مدیریت بهداشتی، ایمنی و محیط زیستی					
۳	چگونگی ارزیابی و بازنگری خطرات HSE (مدیریت ریسک)					
۴	چگونگی گزارش حوادث و شبه حوادث، تجزیه و تحلیل و ارائه نتایج (HSE) و به موقع بودن آن					
۵	چگونگی همکاری با بازرسین و ممیزین مرتبط با HSE (شرکتی و کشوری)					
۶	چگونگی تهیه رویه های مستند برای شناسایی، ارزیابی، پیشگیری و کنترل خطرات HSE					
۷	چگونگی انجام اقدامات کنترلی و پیشگیرانه مناسب به منظور حذف یا کاهش ریسک های HSE					
۸	چگونگی بازنگری عملکرد HSE و ارائه نتایج به کارفرما در فواصل زمانی معین					
۹	چگونگی تهیه و نصب علائم هشداردهنده HSE، همچون تابلوها، MSDS ها و ...					
۱۰	چگونگی استفاده از نترات با تجربه و مرتبط برای فعالیت های مختلف					
۱۱	چگونگی آموزش موارد HSE به کارکنان همانند رعایت مقررات HSE، کمک های اولیه، اطفاء و ...					
۱۲	چگونگی برگزاری و حضور در جلسات مرتبط با HSE (دورهای، گزارش دهی، آغاز به کار و ...)					
۱۳	چگونگی فعالیت های مختلف در جهت ارتقاء فرهنگ HSE					
۱۴	چگونگی تبعیت از مصوبات مراجع قانونی در ارتباط با HSE					
۱۵	چگونگی گزارش آمار و عملکرد مرتبط با HSE و ممیزی و بازرسی منظم HSE توسط پیمانکار					
۱۶	چگونگی تهیه طرح واکنش در شرایط اضطراری و ارائه روش های کاری بدون خطر در زمینه HSE					
۱۷	چگونگی انجام مانورهای عملیاتی HSE					
۱۸	چگونگی ارائه برنامه مدون جهت شناسایی عوامل زیان آور محیط کار					
۱۹	چگونگی پایش عوامل زیان آور محیط کار و ارائه نتایج					
۲۰	چگونگی انجام معاینات پزشکی اولیه، دوره ای و ... برای کارکنان خود					
۲۱	چگونگی تهیه و تکمیل پرونده بهداشتی برای کارکنان					
۲۲	چگونگی فراهم نمودن موارد بهداشتی مطابق شرایط و ضوابط بهداشت عمومی، محیط و فردی					

